

Interreg
POCTEFA

Informe amb recomanacions formatives d'acord a les necessitats empresarials i professionals de producció i transformació de Plantes Aromàtiques i Medicinals (PAM) i Petits fruits (PF) (E.3.2.1).

ea
santa
coloma

ÍNDEX

1.	OBJETIU DE L'ENQUESTA	3
2.	METODOLOGIA	3
3.	RESULTATS	4
3.1.	EMPRESSES IDENTIFICADES	4
3.1.1.	SECTOR A CATALUNYA	6
3.1.2.	SECTOR A ARAGÓ	8
3.1.3.	SECTOR A OCCITÀNIA	9
3.2.	EMPRESSES ENQUESTADES	10
3.3.	RESULTATS DE L'ENQUESTA	12
3.3.1.	CARACTERÍSTIQUES DELS ACTORS ENTREVISTATS	12
3.3.2.	CARACTERISTIQUES DE LES EMPRESSES	16
3.3.3.	PRODUCCIÓ REALITZADA	20
3.3.4.	VENDA REALITZADA	23
3.3.5.	NECESSITATS DE CAPACITACIÓ	28
1.1.1	FORMAT DE LA FORMACIÓ	37
1.1.2	FORMACIÓ TRANSFRONTERERA	40
4.	CONCLUSIONS	44
5.	RECOMANACIONS	46

1. OBJETIU DE L'ENQUESTA

Durant l'any 2020 s'ha realitzat una enquesta a empreses i professionals del sector de plantes aromàtiques i medicinals (PAM) o petits fruits (PF) (productors, artesans, empreses transformadores ...) per valorar les seves necessitats per la capacitat dels seus treballadors, amb la finalitat de poder definir les competències de les formacions de producció i transformació d'aquests productes, per a què s'adaptin a la realitat empresarial i del mercat.

3

2. METODOLOGIA

El soci responsable de l'acció (Escola Forestal Agrària de Santa Coloma de Farners) va editar una enquesta en format *Google Forms* per obtenir informació sobre les necessitats tècniques i empresarials que tenen els actors, considerant els diferents productes (PAM o PF) i activitats (productores, elaboradores d'aliments o de cosmètics, formadors ...)

Els socis participants van obtenir un llistat de les empreses que produeixen o elaboren productes a base de plantes aromàtiques i medicinals o petits fruits, que estan operant a cada zona d'estudi (regions d'Aragó, Catalunya i Occitània). A aquestes empreses se'ls va enviar l'enquesta i els resultats i els resultats van ser analitzats pels diferents socis responsables en la seva difusió (CITA a Aragó, CTFC a Catalunya, i CFPPA AC i EPLEFPA PR a Occitània).

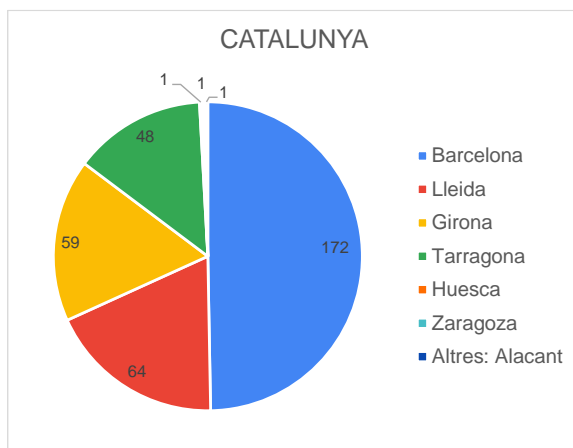
Els resultats obtinguts es van analitzar amb l'objectiu de determinar la tipologia d'actors existents a la regió i quines necessitats de capacitat tenen, per a poder recomanar quins mòduls formatius s'han de prioritzar.

En aquest informe es presenten els resultats globals per les tres regions de l'espai POCTEFA.

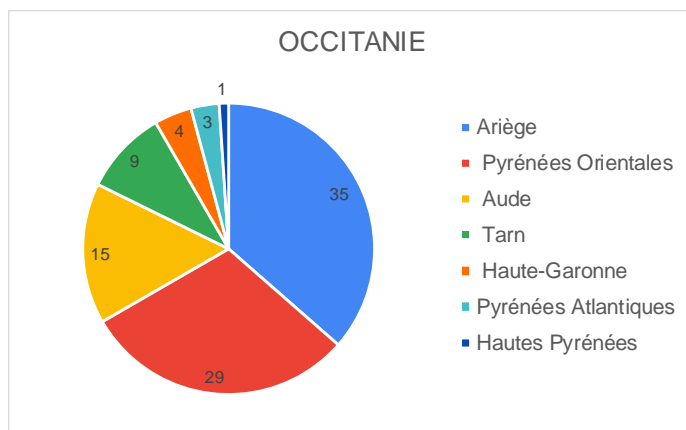
3. RESULTATS

3.1. EMPRESES IDENTIFICADES

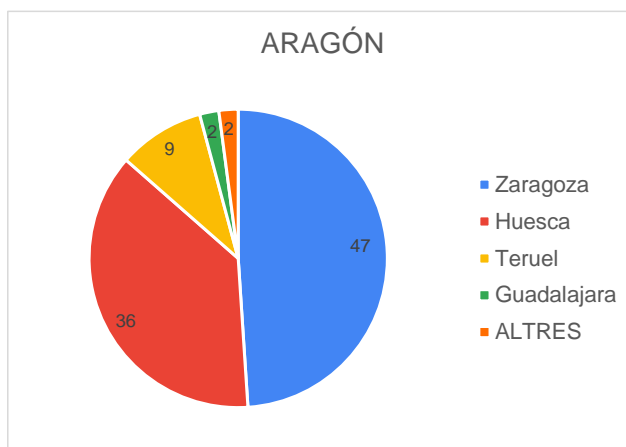
En total s'han identificat 536 actors, dels quals el 64 % eren a Catalunya i el 18 % a Occitània i Aragó respectivament.

346 actors identificats a Catalunya

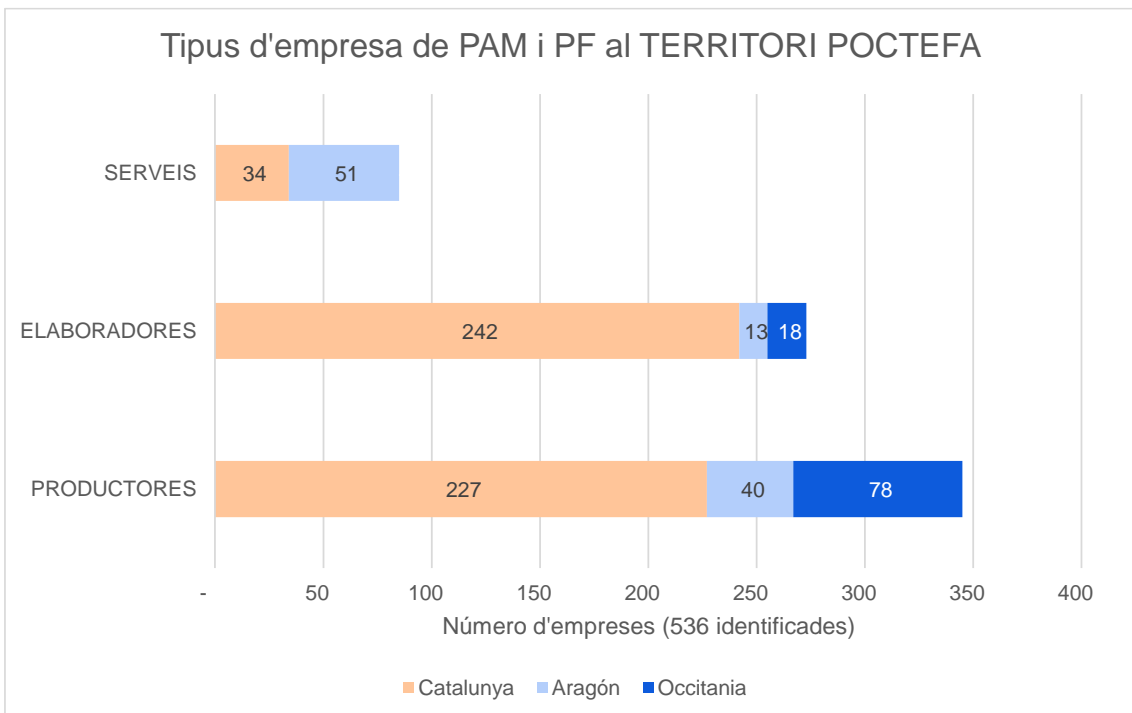
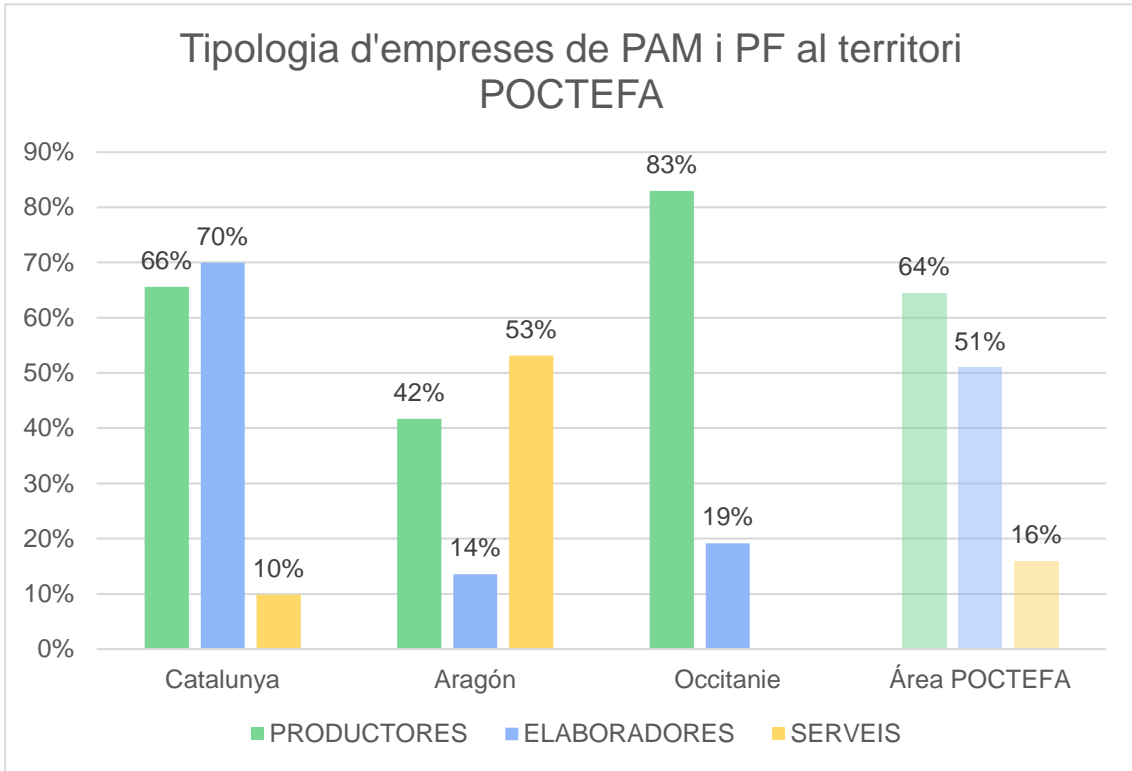

94 actors identificats a Occitània

96 actors identificats a Aragó

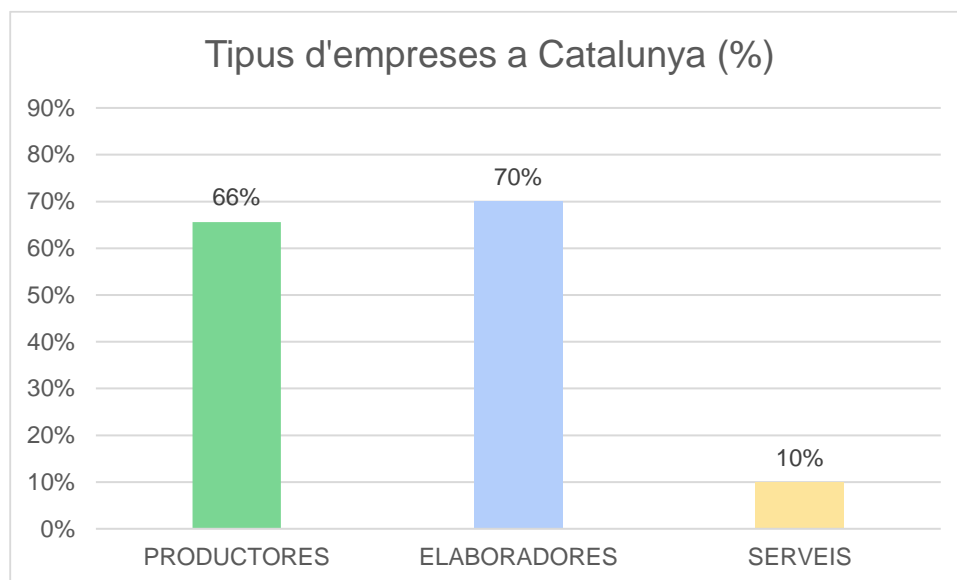
Els tipus de empreses identificades corresponen principalment a productors, seguits de elaboradors, i en menor proporció empreses que presten serveis. A Catalunya predominen les empreses elaboradores, a Occitània les productores i a Aragó les de serveis. Els productors representen entre el 42 i el 83% de les empreses identificades.

3.1.1. SECTOR A CATALUNYA

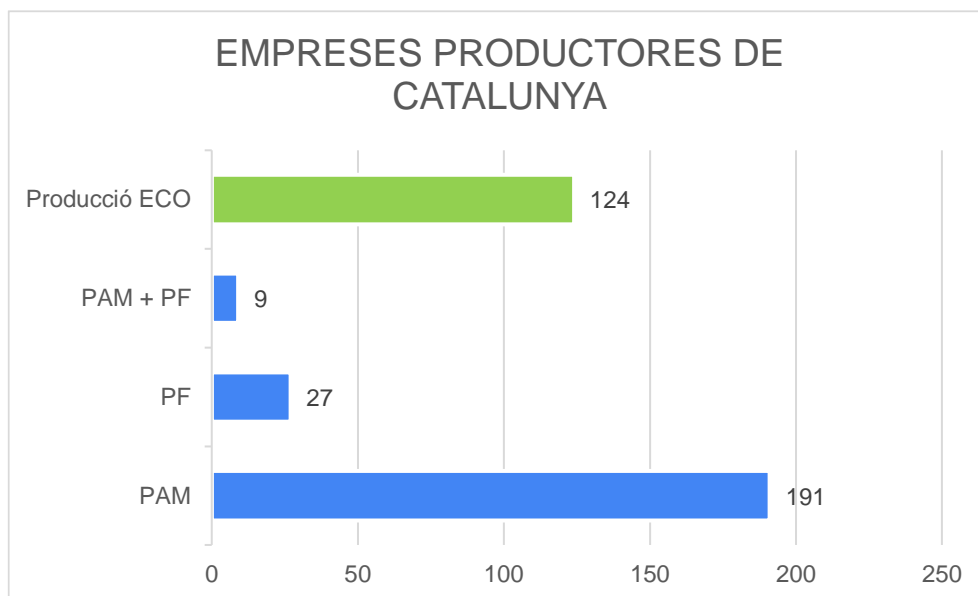
A Catalunya, dels 346 actors identificats:

- 227 empreses productores.
- 242 empreses elaboradores.
- 34 empreses que donen serveis.

Les empreses productores:

- Productores de PAM:
  - **Tipus de producció:** cultiu (83), cultiu eco (88), jardí (22), silvestre (2), silvestre eco (11), viver (4), viver eco (4).
  - **Matèria primera obtinguda:** matèria seca (54), matèria fresca (51), planta viva (22), extractes (8), olis essencials (7), olis de llavor (1).
  - **Espècies rellevants:** julivert (28), safrà (21), llúpol (8), lavandí (7), alfàbrega (6), coriandre (4), menta (4), avet (1), cascall (1), àloe (1), àrnica (1), calèndula (1), cànem (1), equinàcia (1), camamilla (1), poliol blanc (1), romaní (1), llorer (1), sàlvia (1).
- Productores de PF:
  - **Tipus de producció:** cultiu (6), cultiu eco (20), silvestre eco (12), viver eco (1).
  - **Matèria primera obtinguda:** matèria fresca (20), matèria seca (3), extractes (3), planta viva (1).
  - **Espècies rellevants:** nabiu (12), gerd (12), grosella (5), mora (1), aranyoner (1), gavarra (1), arç groc (1), acerola (1), *Ribes nigrum* (4), *Vaccinium macrocarpon* (1), servera (1).

Les empreses elaboradores:

- Elaboradors de PAM:
  - **Tipus de fabricant:** productor (118), envasador (72), laboratori (11), elaborador (3), transformador (5).
  - **Tipus de producte elaborat:**
    - **Aliments (161):** condiments (80), infusions (61), herbolaris (28), herba fresca (36), 4ª gama (3), complements alimentaris (3), mel (3), licor (3), cervesa (2), gelats (1), àloe (2) mermelada (1), suc (1), elaborats generals (6).
    - **Cosmètics (15):** sabons (4), gels (3), cremes (2), macerats (2), ungüents (1), perfums (1), general (6).
    - **Altres:** olis essencials (13), extractes (9), planter (8), decoració (7), hidrolat (4), planta en contenidor (4), llavors (3), oli vegetal (2).
- Elaboradors de PF:
  - **Tipus de fabricant:** envasador (49), transformador (23), productor (13), laboratori (4).
  - **Tipus de producte elaborat:**
    - **Alimentació (75):** fruits envasats (42), mermelada (13), pols/deshidratat (11), puré/concentrat (8), suc (5), gelats (3), complements alimentaris (1), licors (1), infusions (1), herboristeria (1)
    - **Altres:** extractes (2), olis vegetals (5)

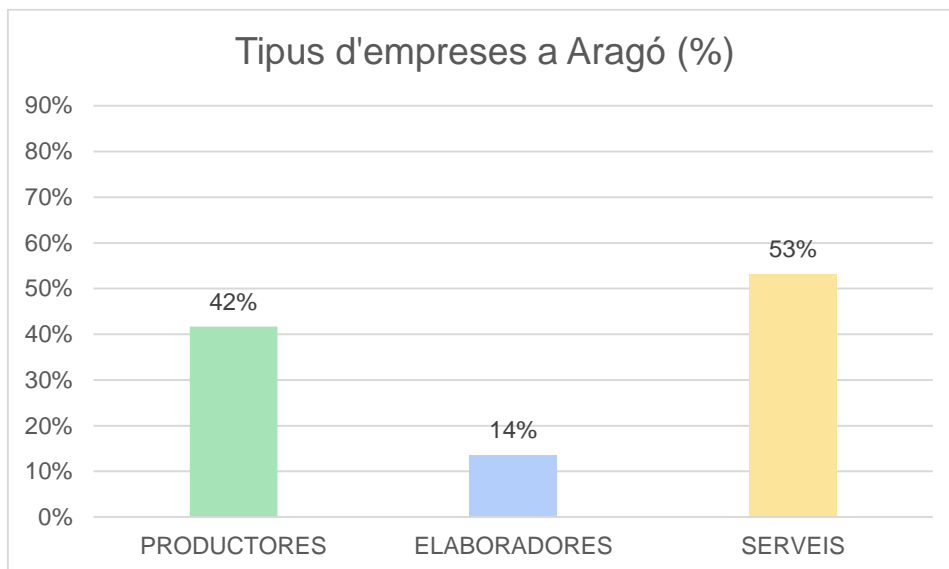
Empreses que presten serveis: 33 de PAM, 4 de PF i 4 de plantes silvestres.

- **Tipus d'activitats:** formació (21), visites (13), assessoria (7), fires (6)

3.1.2. SECTOR A ARAGÓ

A Aragó, dels 96 actors identificats:

- 40 empreses productores.
- 13 empreses elaboradores.
- 51 empreses que presten serveis.

Les empreses productores:

- Productores de PAM:
  - **Tipus de producció:** cultiu (11), silvestre (6), viver (4)
  - **Matèria primera obtinguda:** matèria seca (8), olis essencials (4), matèria verda (3), planta verda (3), planta viva (3), mel (1), planta seca (1)
  - **Espècies rellevants:** lavandins (6), farigola (6), romaní (5), sajolida (2), orenga (2), mel·líferes (1), absenta (1), sempreviva (1)

Les empreses elaboradores:

- Elaboradores de PAM:
  - **Tipus de fabricant:** productor (2), laboratori (3) sense dades (7)
  - **Tipus de producte elaborat:** *Cosmètics* (5): sabons (1), general (4). *Altres:* additius (3), llavors (2), tòfones (2), biopesticides (1)

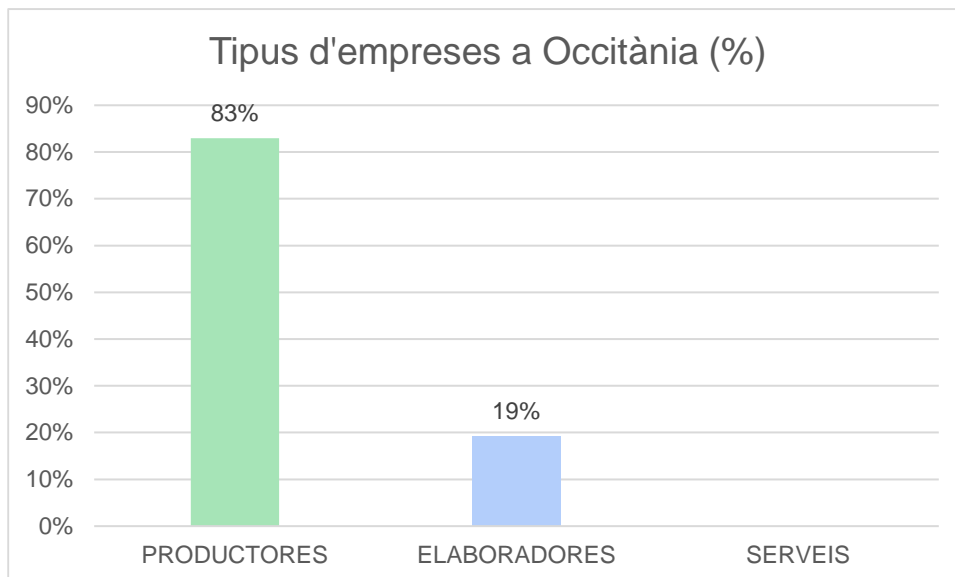
Empreses que presten serveis: interessats (22), professionals (15), institució (10), formadors (3), organisme (1).

3.1.3. SECTOR A OCCITÀNIA

A Occitània, dels 96 actors identificats:

- 78 empreses productores.
- 16 empreses elaboradores.

Les empreses productores:

- 49 produeixen únicament PAM
- 7 produeixen únicament PF.
- 20 produeixen els dos productes.

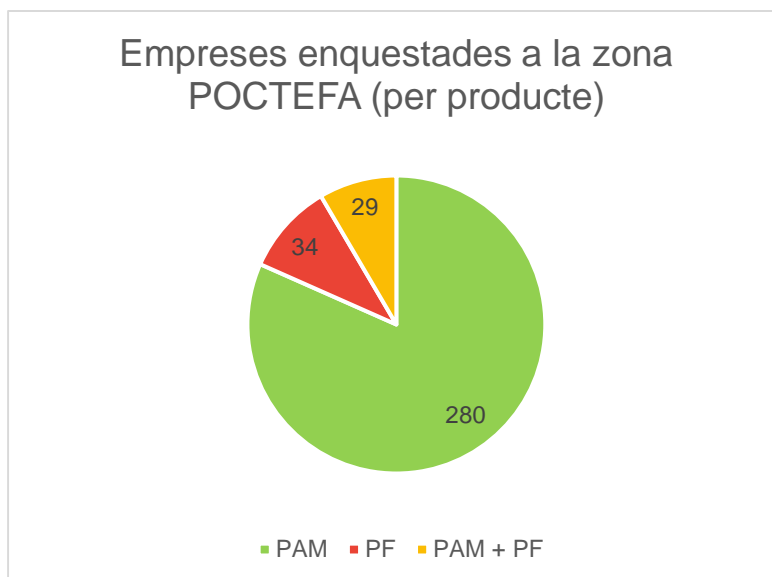
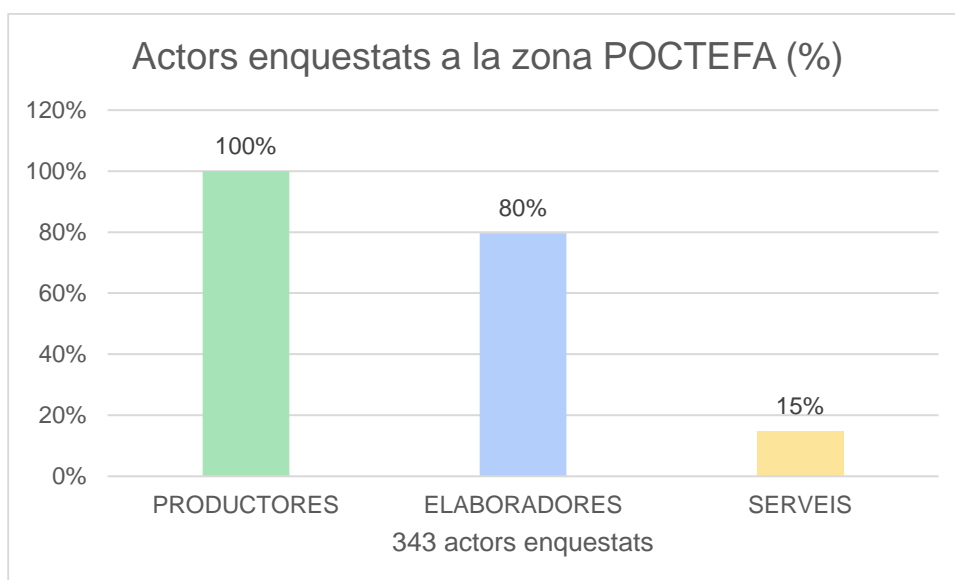
Les empreses elaboradores:

- 14 elaboren productes a base de PAM.
- 4 processen indiferentment PAM i PF.

3.2. EMPRESSES ENQUESTADES

Es van enviar l'enquesta a un total de 343 empreses

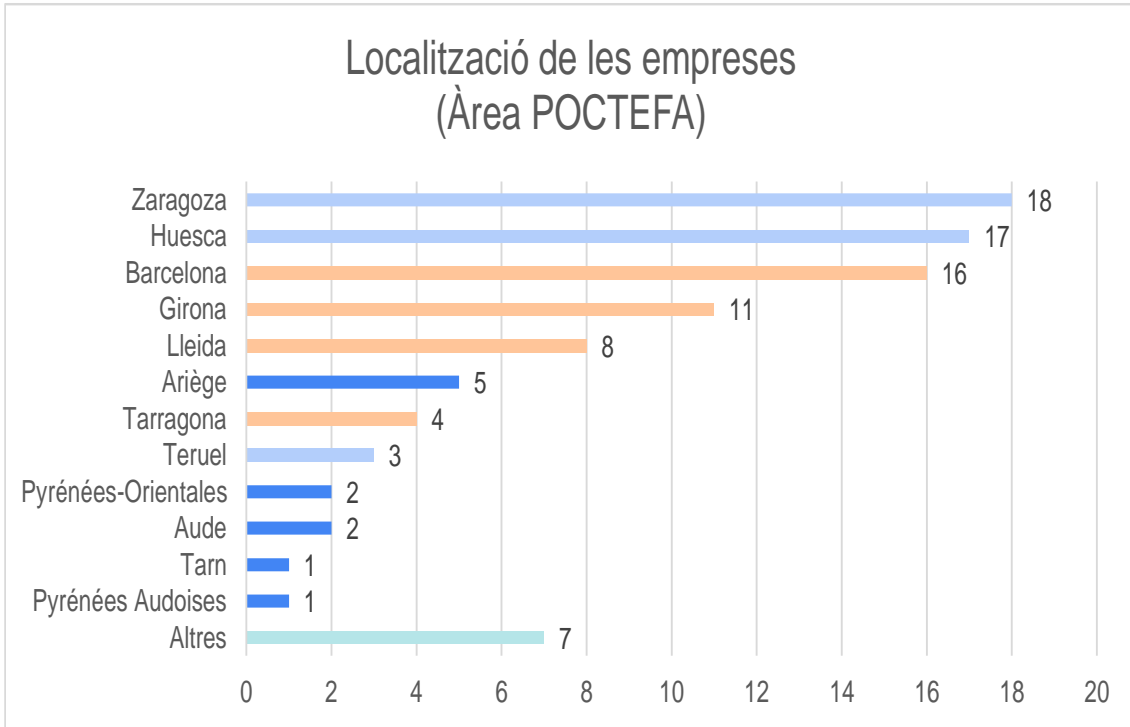
- 227 a Catalunya: d'aquestes 227 eren productores (191 de PAM, 27 de PF i 9 d'ambdues) i 242 elaboradores (205 de productes a base de PAM i 89 a base de PF).
- 40 a Aragó.
- 76 a Occitània.

Al final es van rebre **95 respostes** (28% del total de les empreses):

- 40 respostes a Catalunya (14,65% del total).
- 41 respostes a Aragó (42,7% del total).
- 14 respostes a Occitània (14,58% del total).

Les empreses dels actors enquestats es localitzen principalment a les següents **províncies i departaments**: el 54% a Saragossa, Osca i Barcelona, el 20% a Girona i Lleida, el 13% a Ariège, Tarragona i Terol, el 6% a Pyrénées Orientales, Aude, Tarn i Pyrénées Audoises, i el 7% que queda a altres. En general, hi ha més representació de les regions d'Aragó i Catalunya, mentre que d'Occitània, destaca el departament d'Ariège.

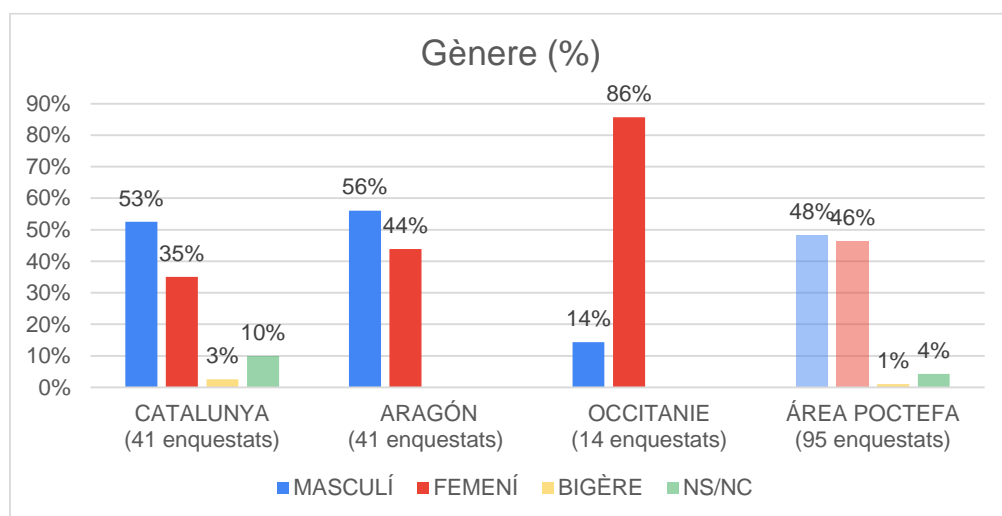
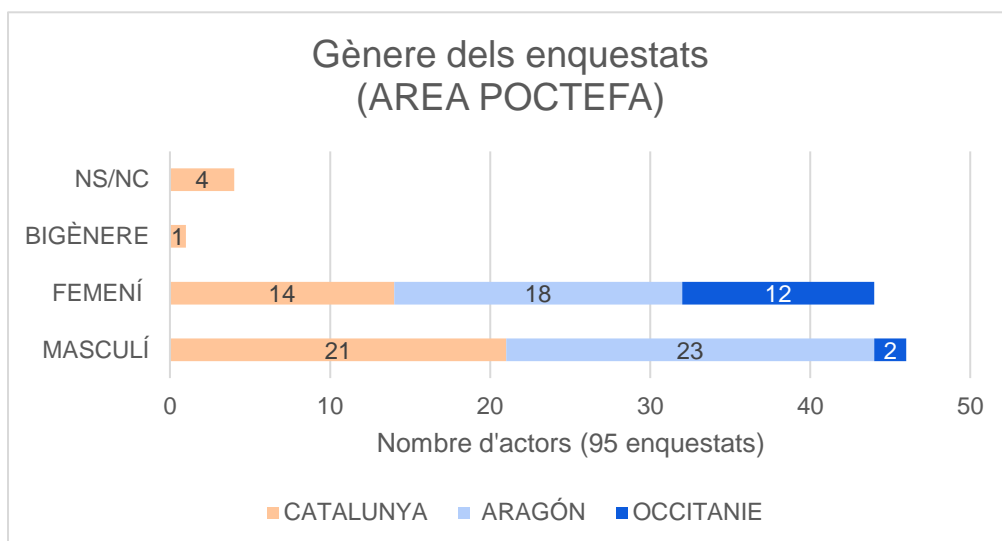
3.3. RESULTATS DE L'ENQUESTA

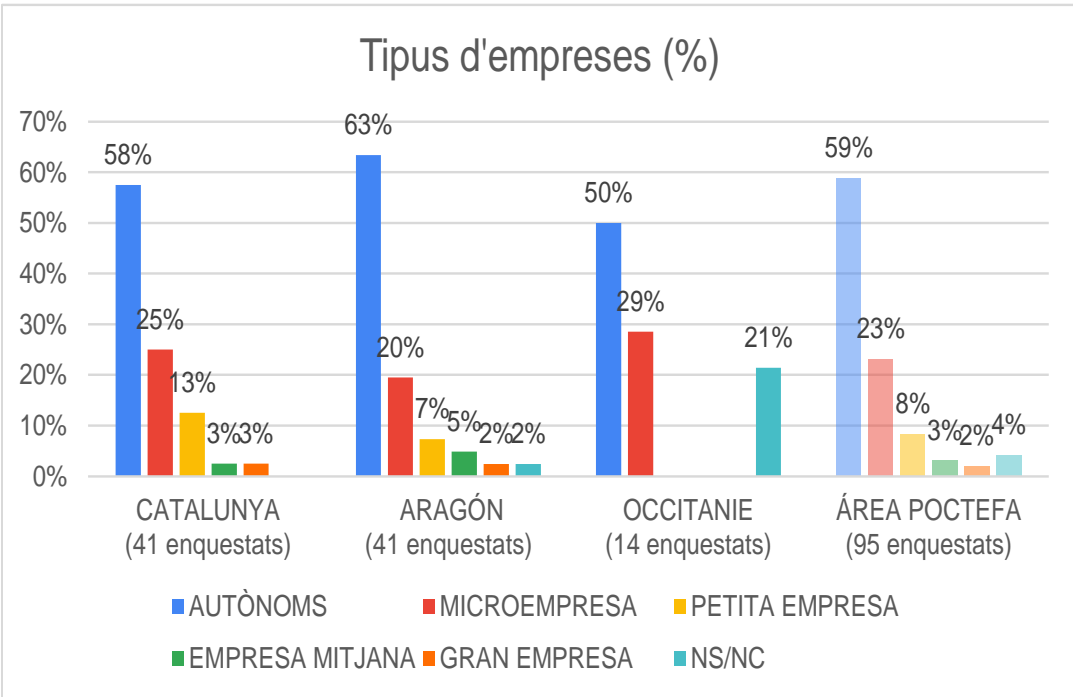
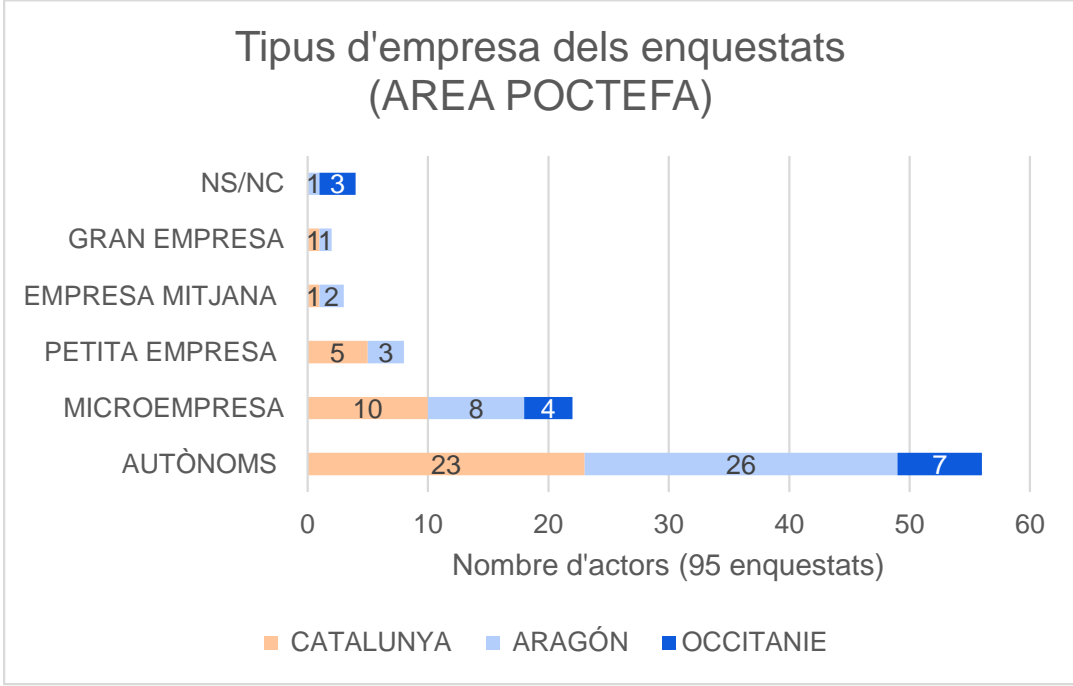
3.3.1. CARACTERÍSTIQUES DELS ACTORS ENTREVISTATS

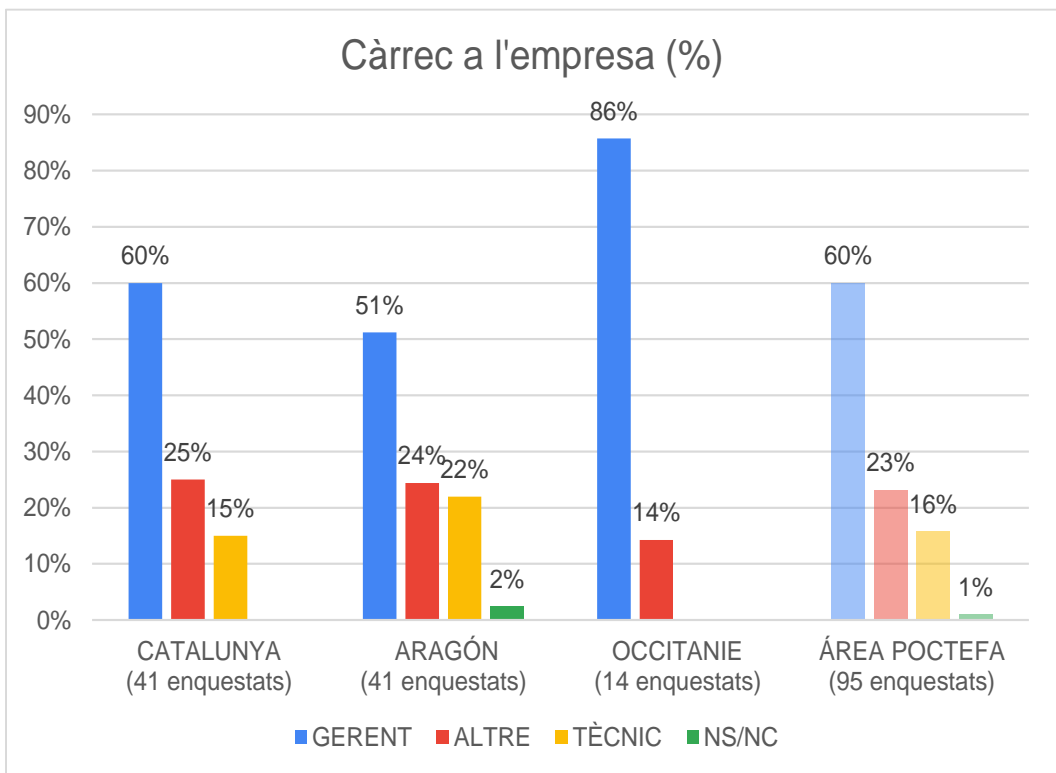
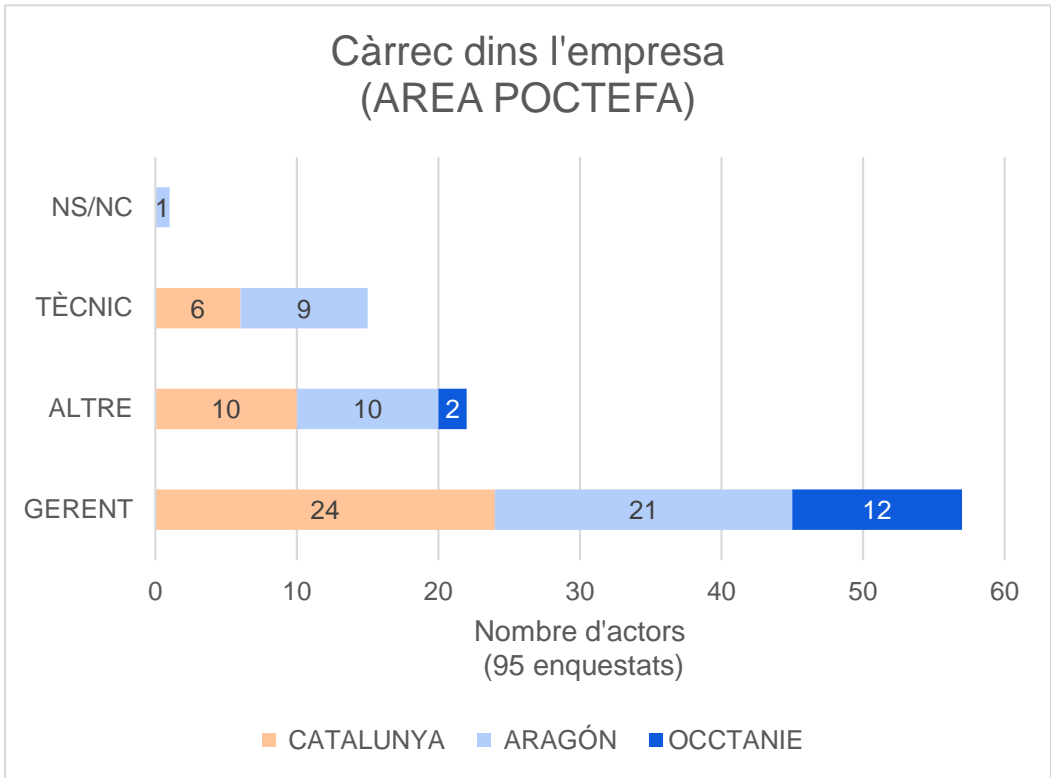
Els actors entrevistats tenen les següents característiques:

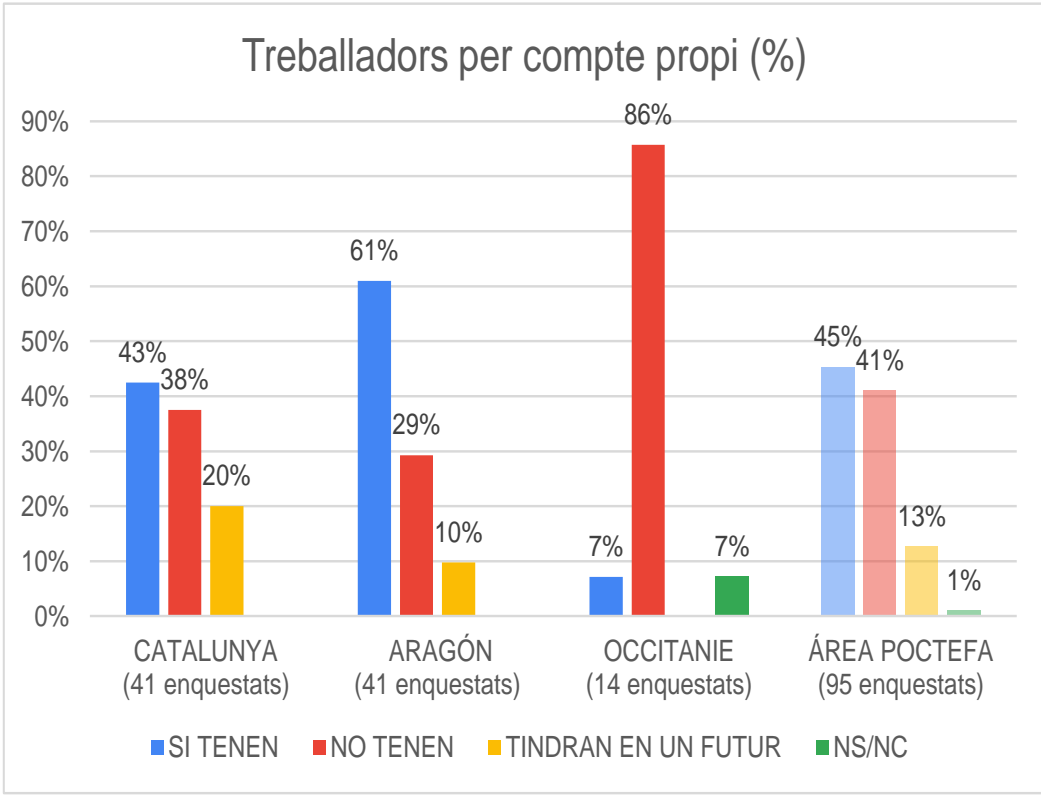
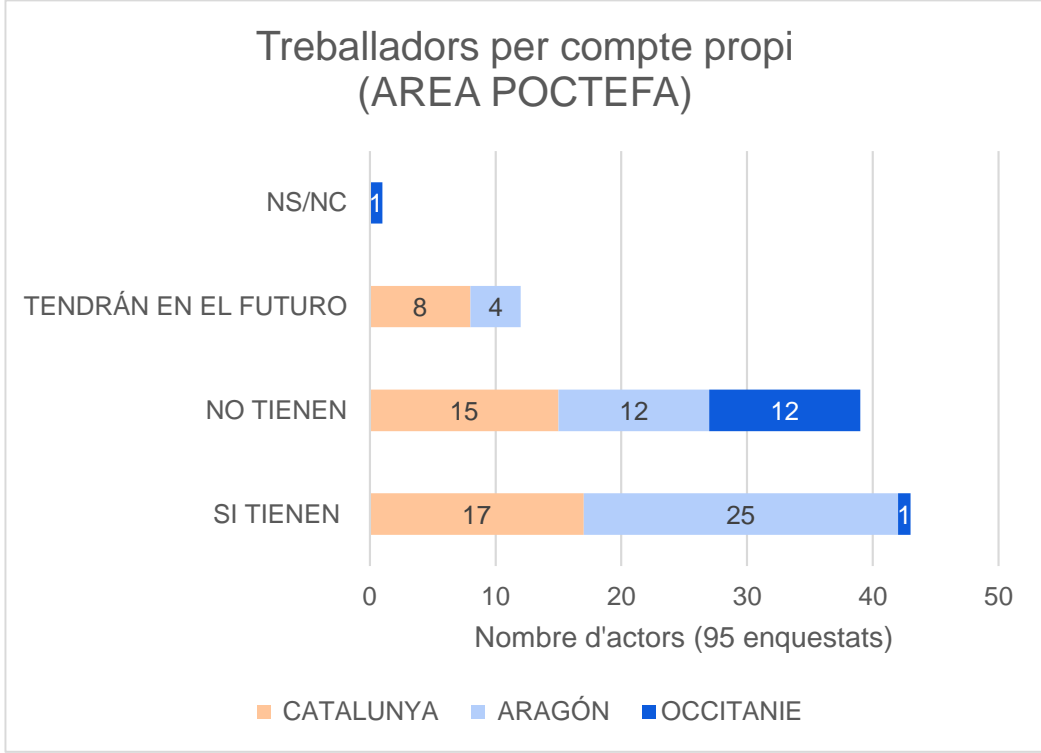
- **Gènere:** en general predominen lleugerament els actors masculins (48%), sobretot a Aragó i Catalunya (53 i 56% respectivament), mentre que a Occitània lideren les dones (86%).
- **Tipus d'empresa:** treballen majoritàriament com autònoms (59%), predominant les microempreses (23%).
- **Càrrec a l'empresa:** la seva funció a l'empresa és principalment com a gerent (60%).
- **Treballadores per compte propi:** a excepció d'Occitània, acostumen a tenir treballadores al seu càrrec, encara que en general està bastant equilibrat entre els que en tenen (45%) i els que no (41%).

12

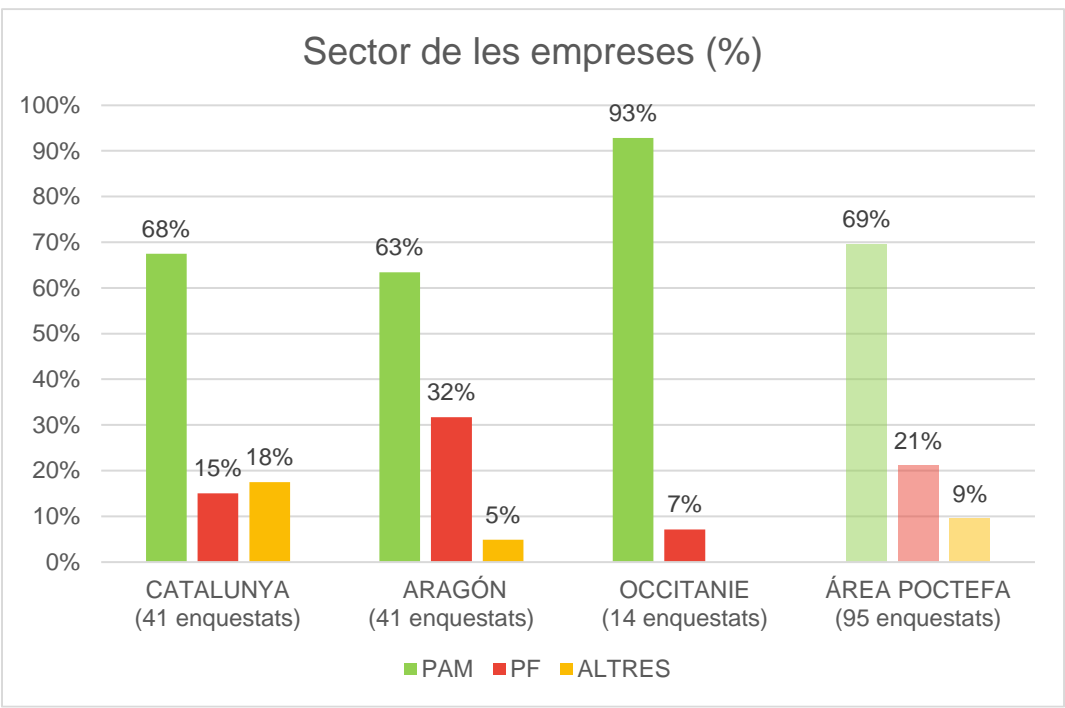
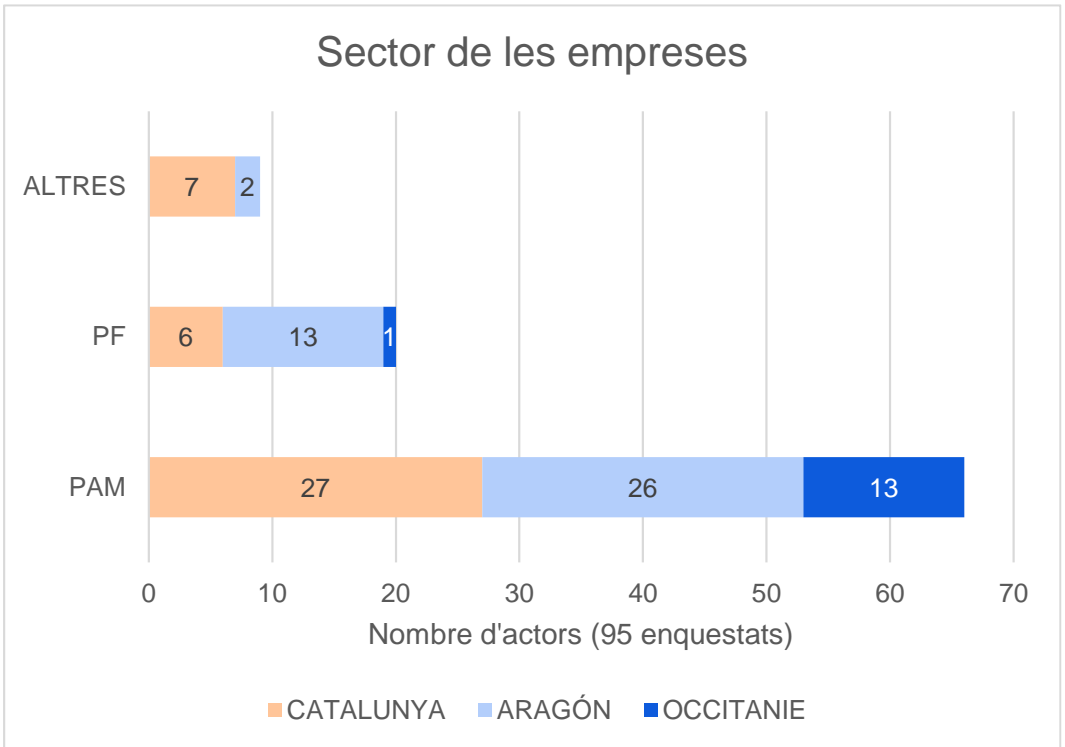

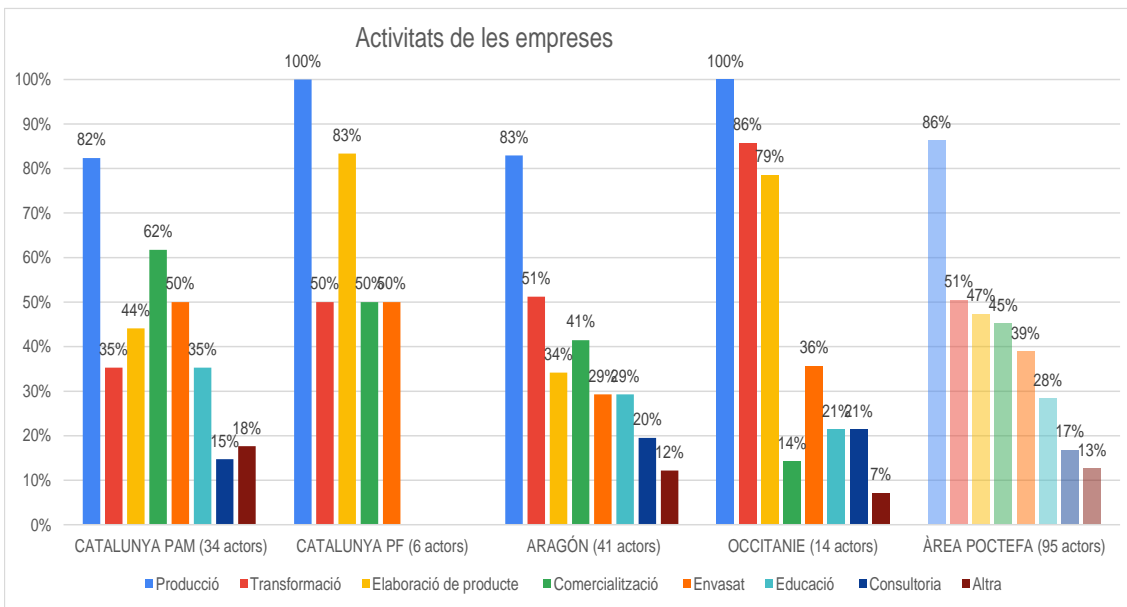
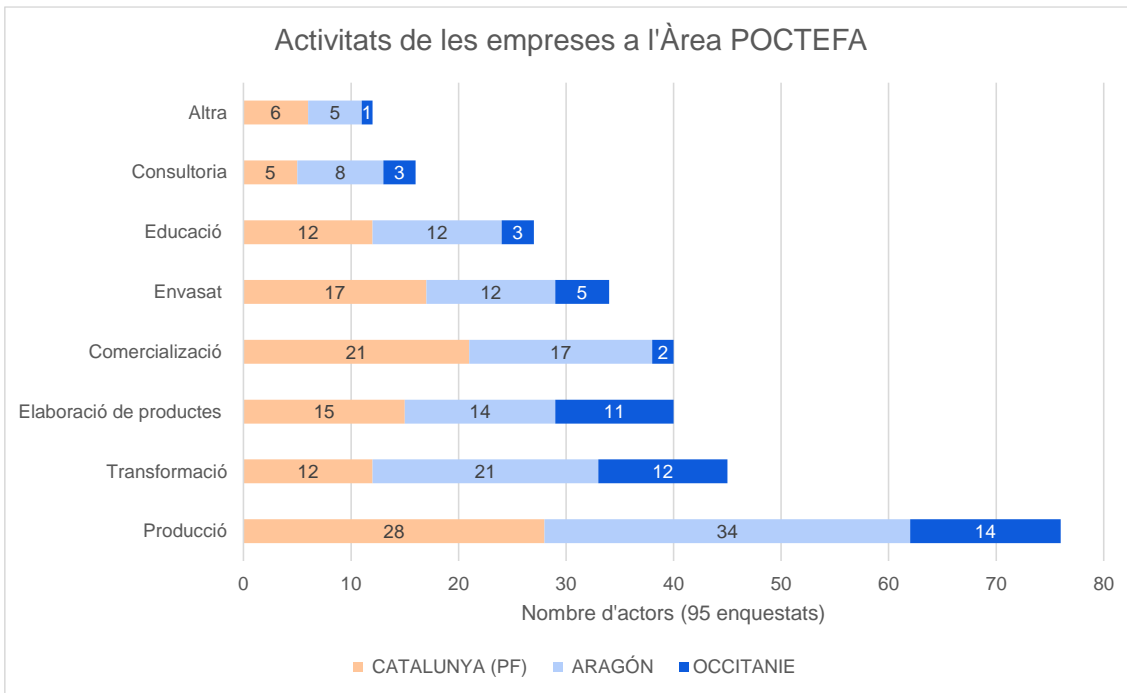
3.3.2. CARACTERISTIQUES DE LES EMPRESES

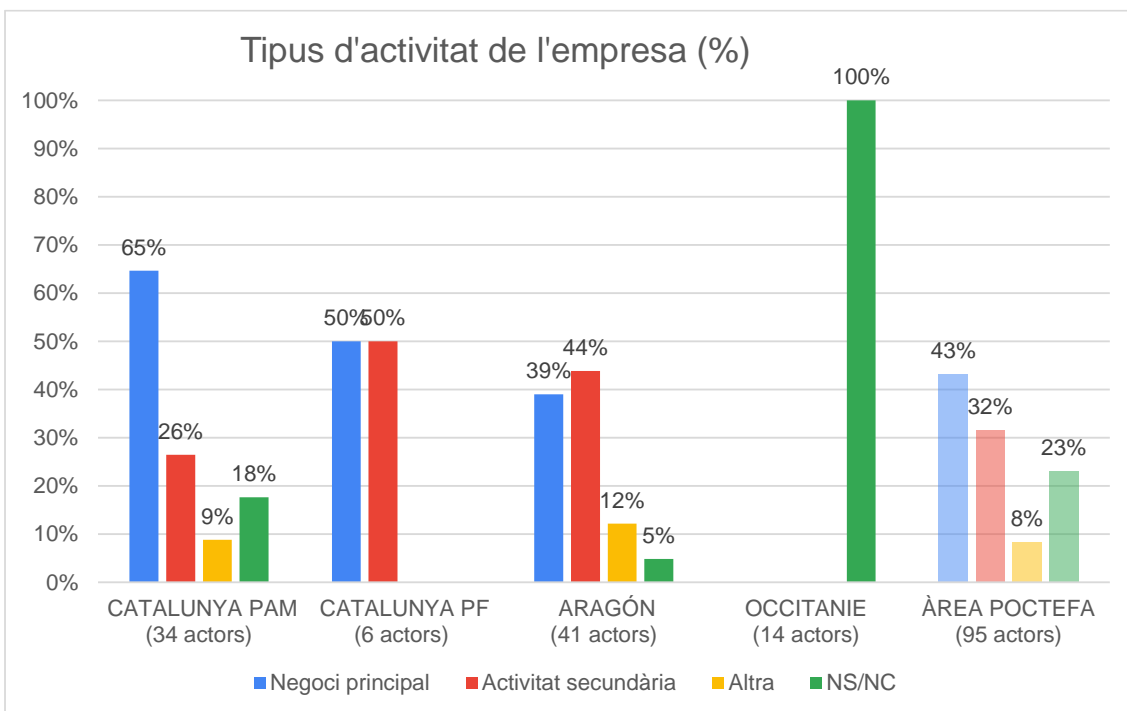
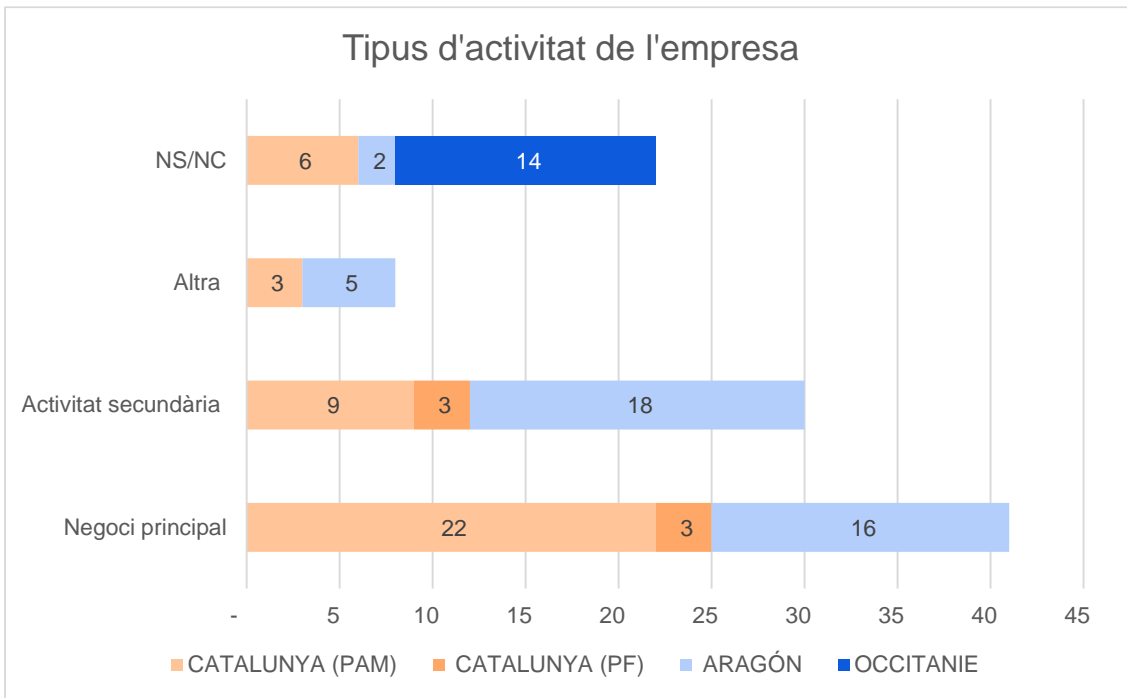
Les empreses a les que pertanyen els actors entrevistats tenen les següents característiques:

- **Sector de l'empresa:** majoritàriament treballen amb plantes aromàtiques i medicinals (PAM) (69%) i només un 21% amb petits fruits (PF).
- **Activitat de l'empresa:** la principal ocupació a totes les zones és la *producció* (86%), seguit de la *transformació* (51%) i *elaboració de productes* (47%) (amb més pes a Occitània i en el cas de productors de petits fruits més pes a Catalunya). A continuació, hi ha la comercialització (45%) i envasat (39%) (essent més rellevant a Catalunya). També es dediquen a aspectes educatius (28%) i de consultoria (17%) en tots els territoris (a excepció dels productors de PF a Catalunya).
- **Tipus d'activitat de l'empresa:** A Catalunya, per als productors de PAM és principalment el negoci principal, mentre que per als productors de PF és una activitat secundària. A Aragó, representa principalment una activitat secundària. No es disposen de dades dels actors d'Occitània.

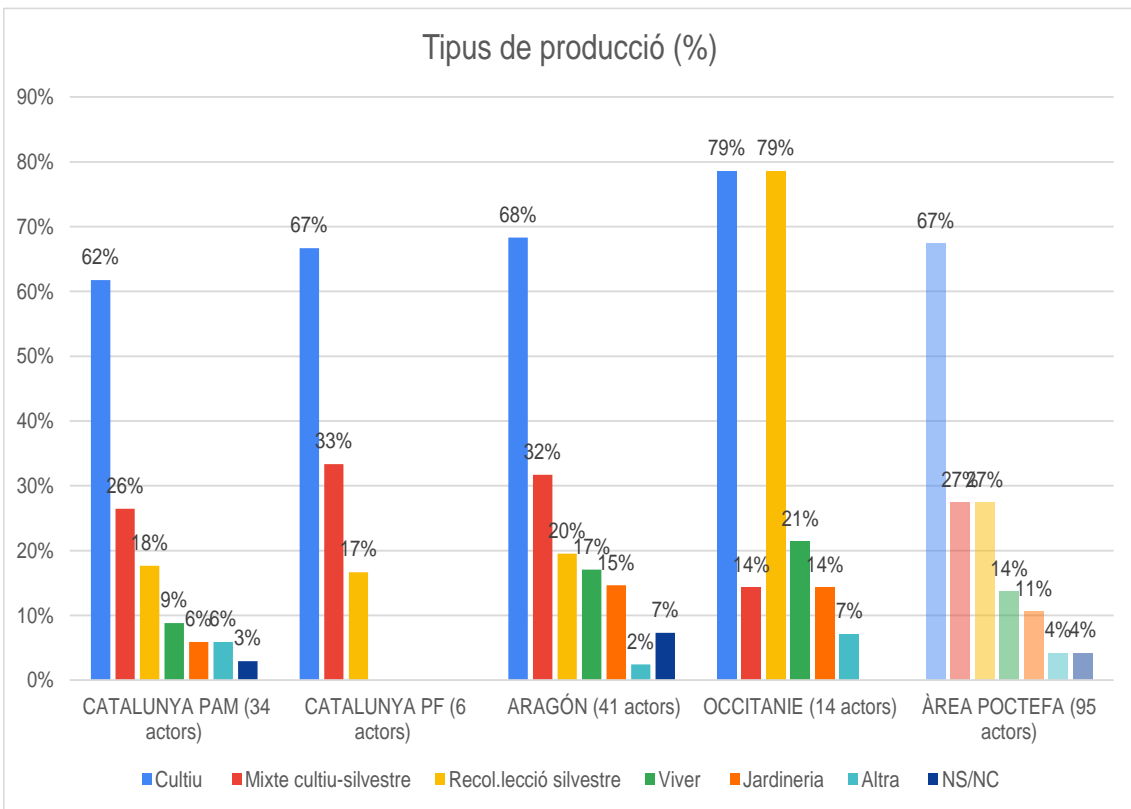
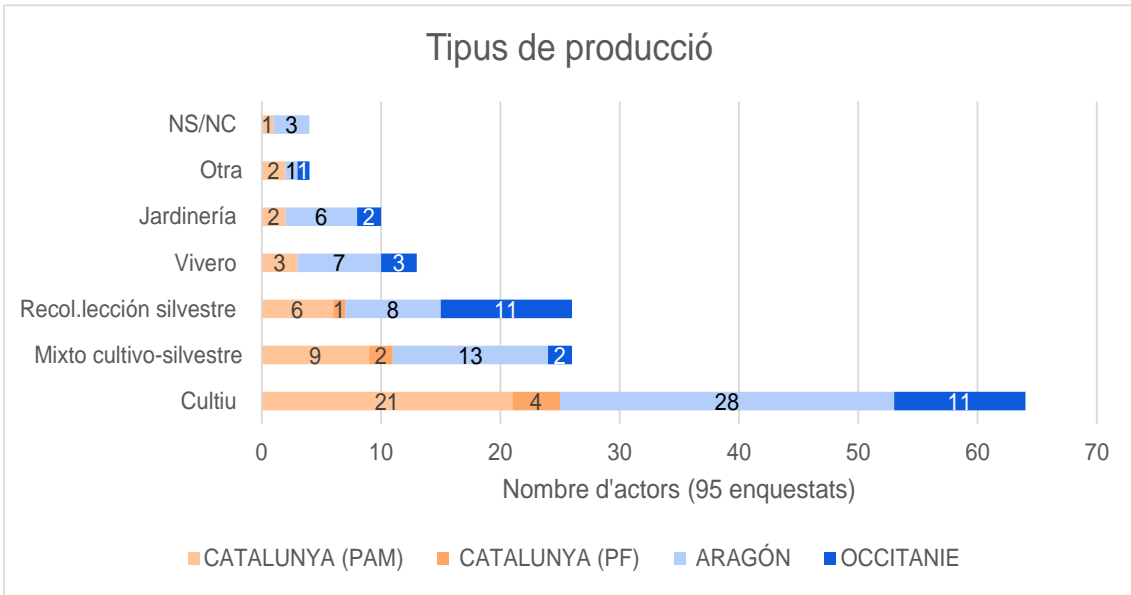

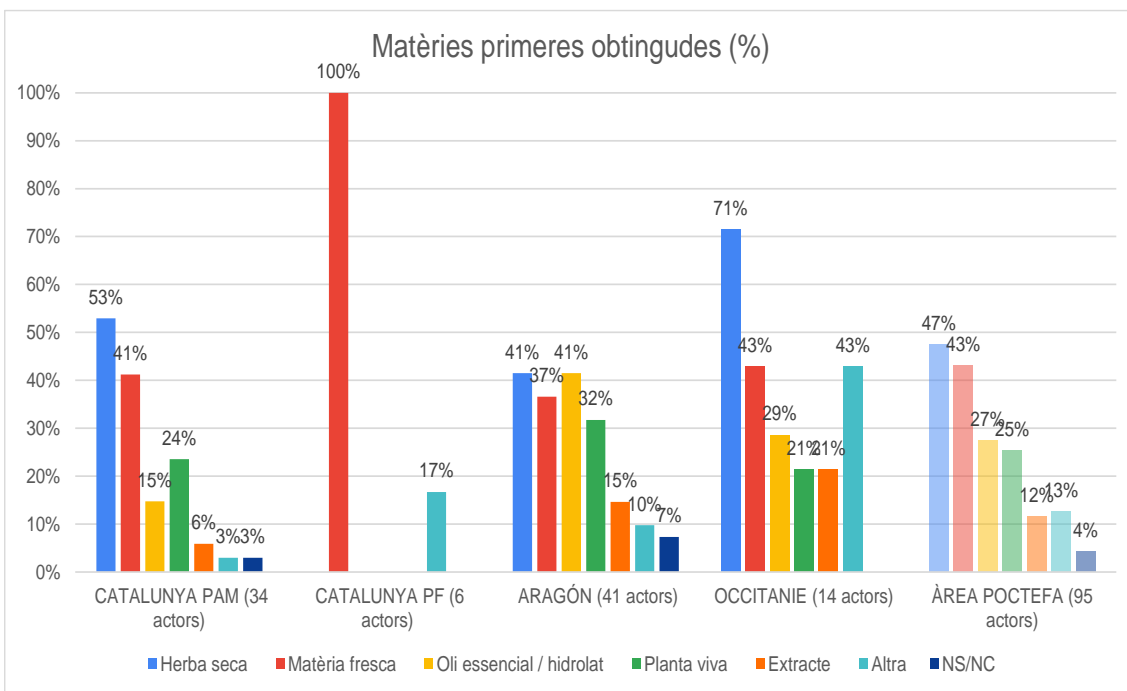
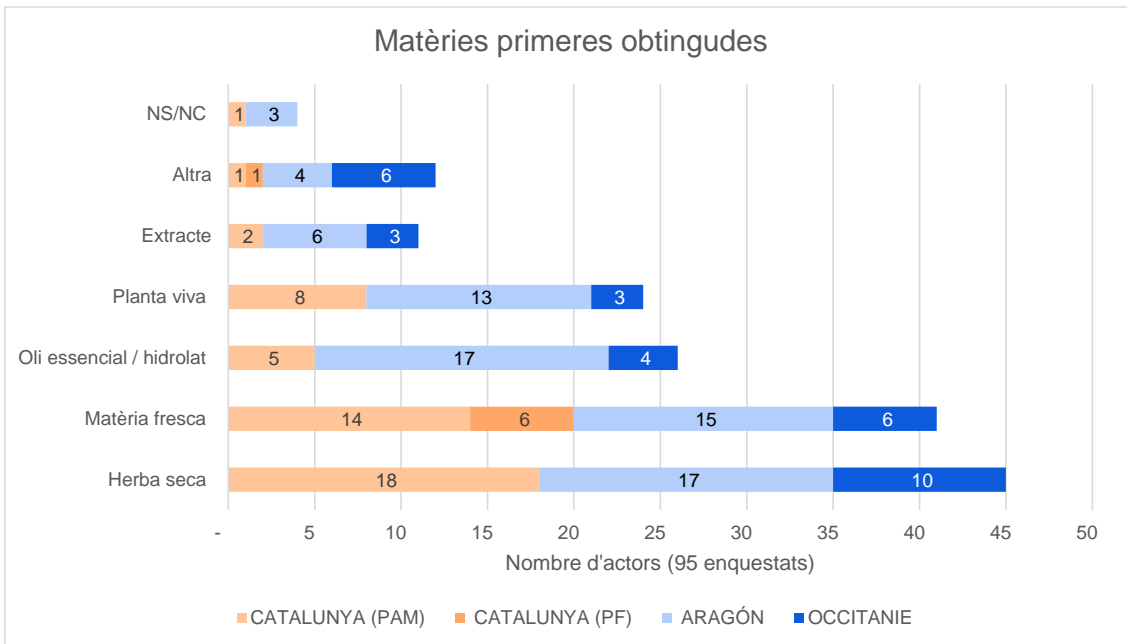

3.3.3. PRODUCCIÓ REALITZADA

La producció que realitzen els actors enquestats té les següents característiques:

- **Tipus de producció:** la gran majoria dels actors es dediquen al *cultiu* (67%), mentre que la *recol·lecció silvestre* (27%) té una importància menor (a excepció d'Occitània, on tant el cultiu com la recol·lecció silvestre té un pes del 79%). També hi ha actors que combinen els dos tipus de produccions (mitjana del 27%), sobretot a Catalunya i Aragó. Les activitats de viver i de jardineria (de PAM) representen respectivament el 14% i 11%, essent més importants a Occitània i Aragó.
- **Matèries primeres obtingudes:** principalment obtenen *herba seca per PAM* (47%) i *matèria fresca* (43%), ja sigui de PAM o PF. A Aragó i Occitània també tenen força importància els olis *essencials i els hidrolats* (41% i 29% respectivament). També es dediquen en menor mesura a la producció de planta viva (mitjana del 25%), sobre tot a Aragó (32%), i en menor mesura obtenen extractes (mitjana del 12%), principalment a Occitània (21%). Indicar, que els productors de PF de Catalunya i els d'Occitània obtenen altres matèries primeres, com poden ser sucus o productes de gemmoteràpia.

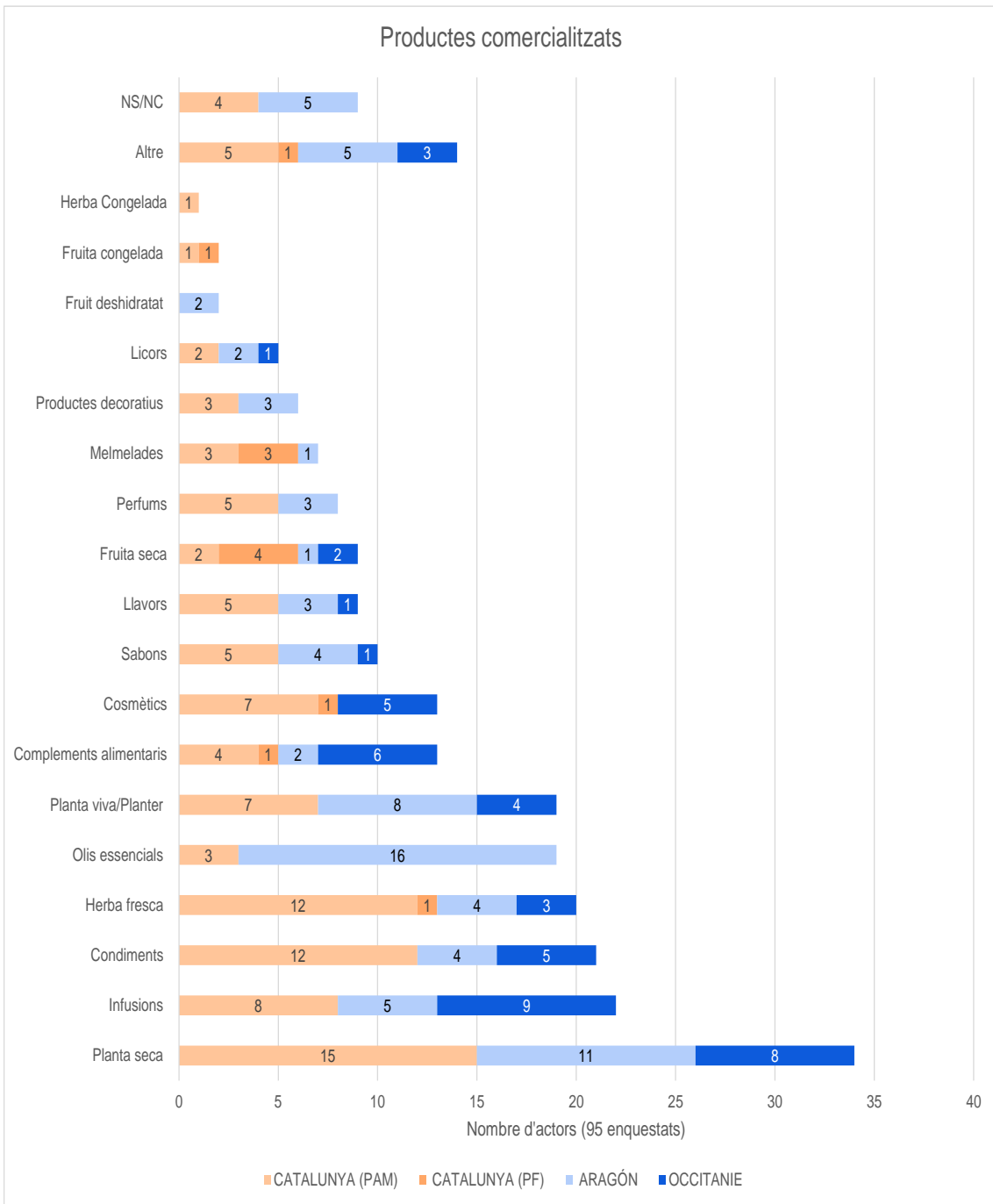

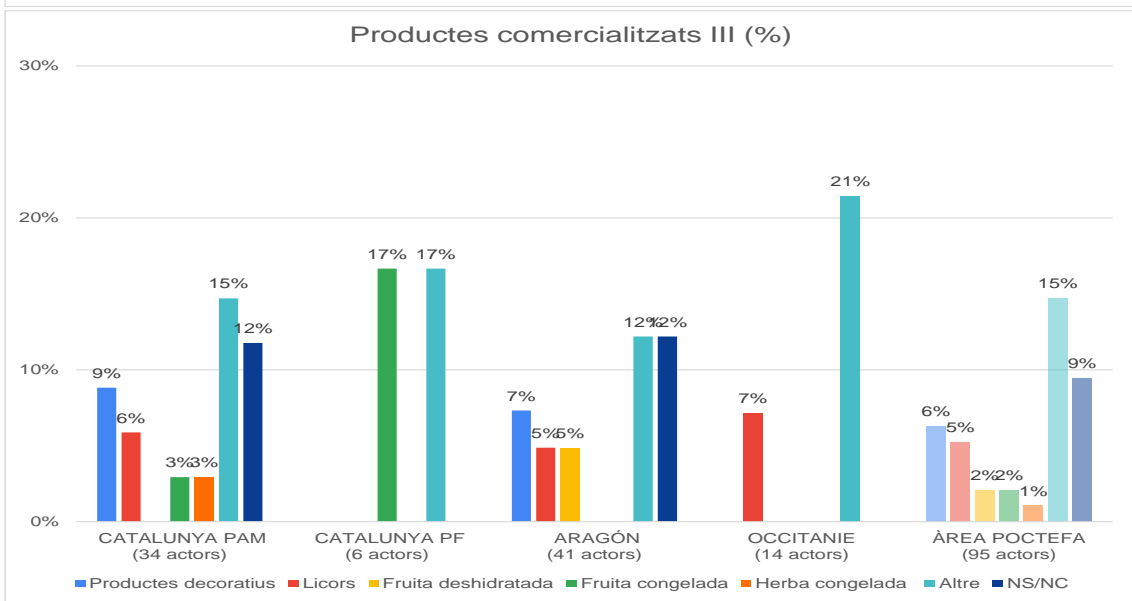
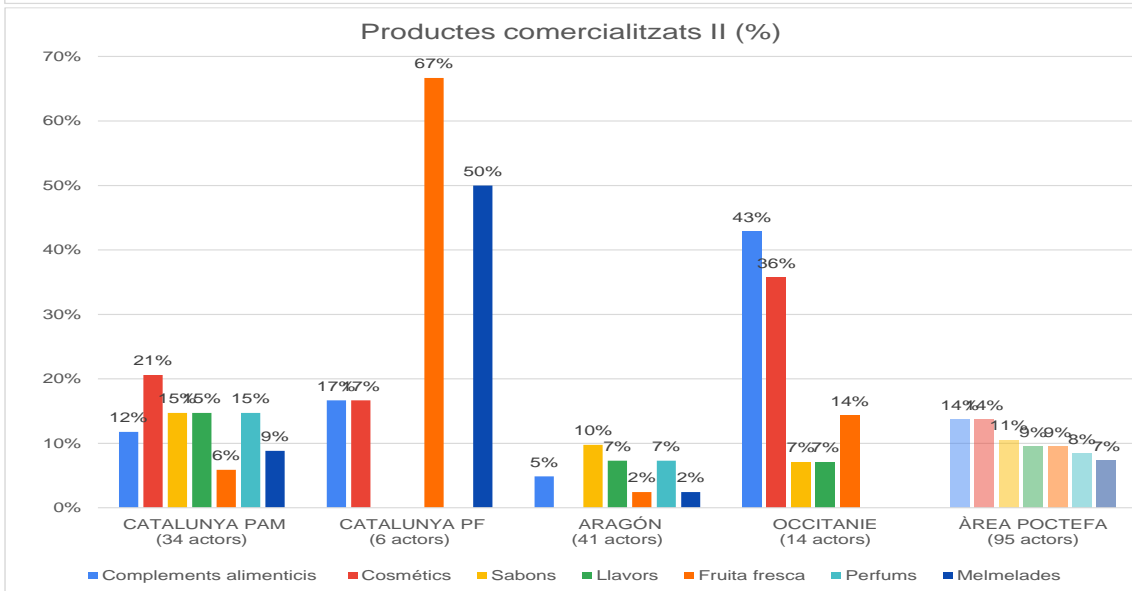
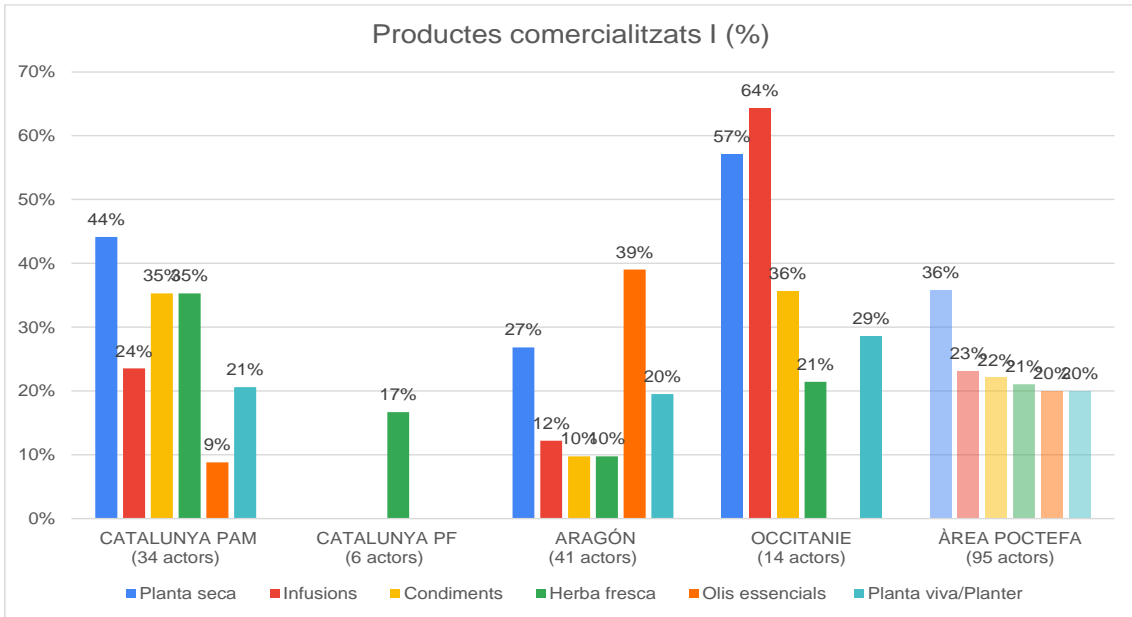
3.3.4. VENDA REALITZADA

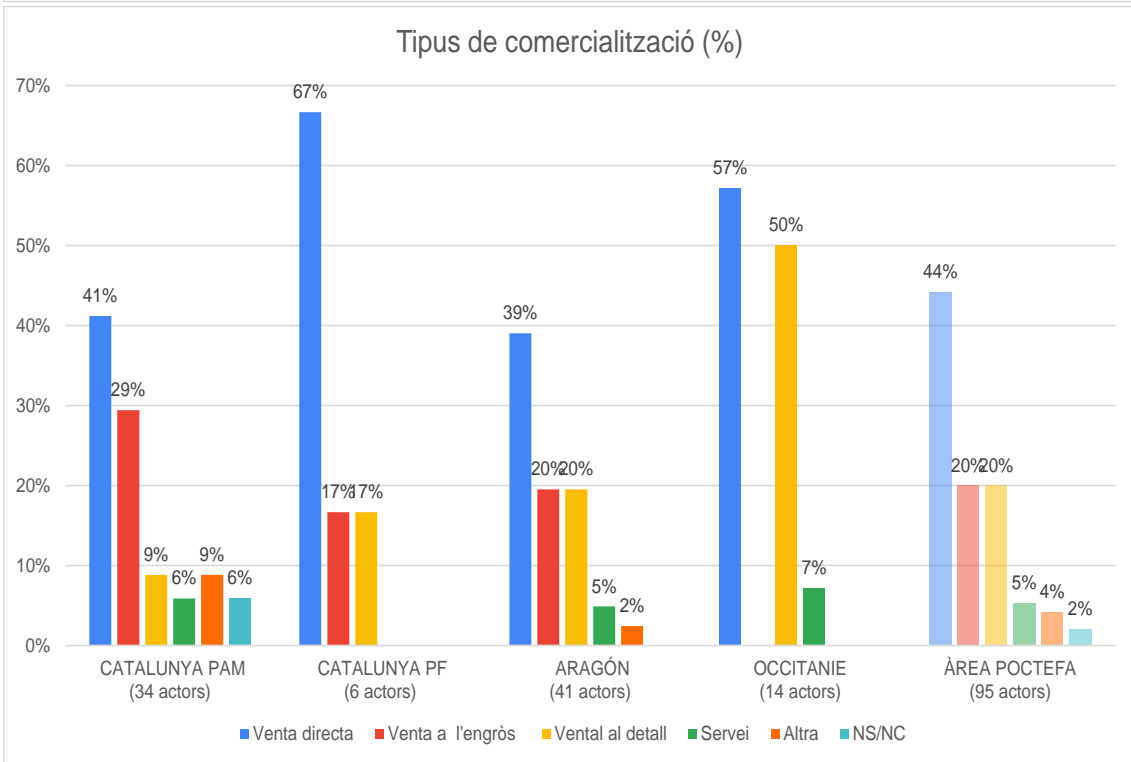
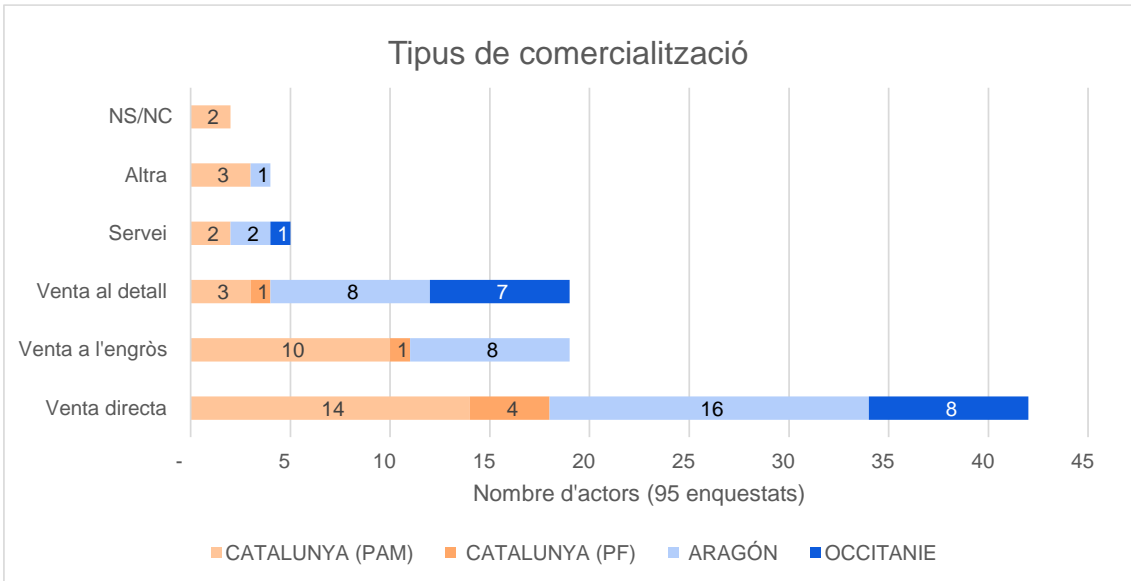
La venda que realitzen els actors enquestats tenen les següents característiques:

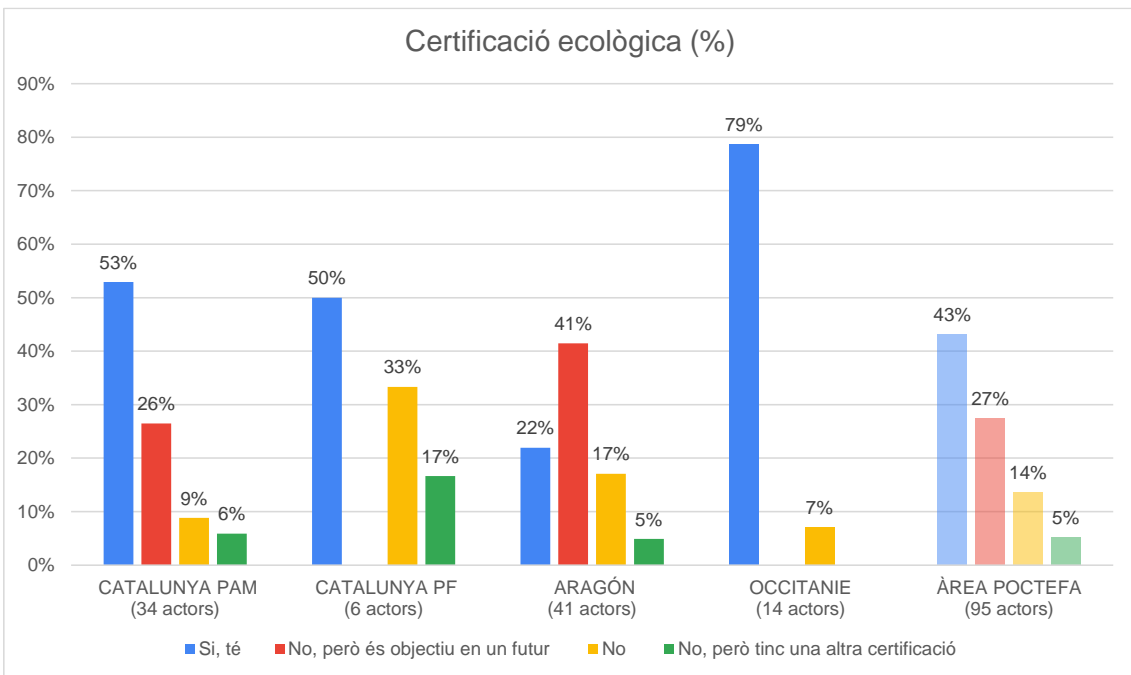
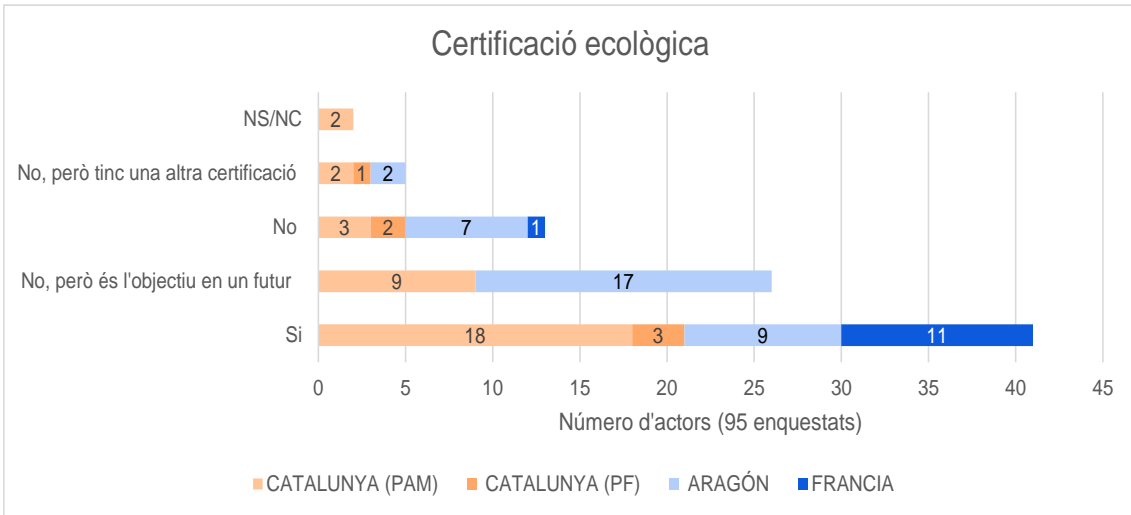
- **Productes comercialitzats:**
  - En el cas de les **PAM**, els principals productes comercialitzats són matèries primeres com *planta seca* (36%), herba fresca (21%), planta viva o olis essencials (ambdós el 20%), o elaborats simples como *infusions* (23%) i condiments (22%); en canvi, la venda de llavors o herba congelada és menor (9% i 1% respectivament). La venda de plantes seques, herba fresca i condiments és majoritària a Catalunya i Occitània, mentre que les infusions predominen a Occitània i els olis essencials a Aragó. La venda de planter és més o menys igual en tots els territoris. I en cas de productes amb una major elaboració destaquen els complementos alimentaris i els cosmètics (14% ambos), i en menor mesura perfums i productes decoratius (8% i 6% respectivament).
  - En el caso dels **PF**, predomina la venda de fruita fresca i melmelades (encara que només representen el 9 i 7% del total del territori, respectivament), sobretot a Catalunya, mentre que la venda de fruit deshidratat i congelat és residual.
  - Alguns productors també elaboren licors (5%), encara que no queda clar si amb PAM o PF.
- **Tipus de comercialització:** una gran majoria realitzen *venda directa* (44% en el conjunt dels territoris), sobre tot els productors de PF a Catalunya (67%) i els productors a Occitània (57%). I just a Occitània és on la venda al detall té més incidència (50%), mentre que en els altres territoris no supera el 20%. En canvi, la venda a l'engròs té més repercussió a Catalunya i Aragó, amb una mitjana del 20%, mentre que és inexistente a Occitània. Per altra banda, les empreses de PAM de tots els territoris també es dediquen als serveis (turisme, educació), però amb una incidència menor (entre el 5 i 7%).
- **Certificació ecològica:** la gran majoria dels actors, en tots els territoris, *tenen certificació ecològica* (mitjana del 43%), destacant Occitània amb un 79% dels enquestats. Qui té menor quantitat de certificats ecològics es Aragó (22%), però hi ha un 41% que ho preveuen en un futur, tendència també observada als productors de PAM a Catalunya.

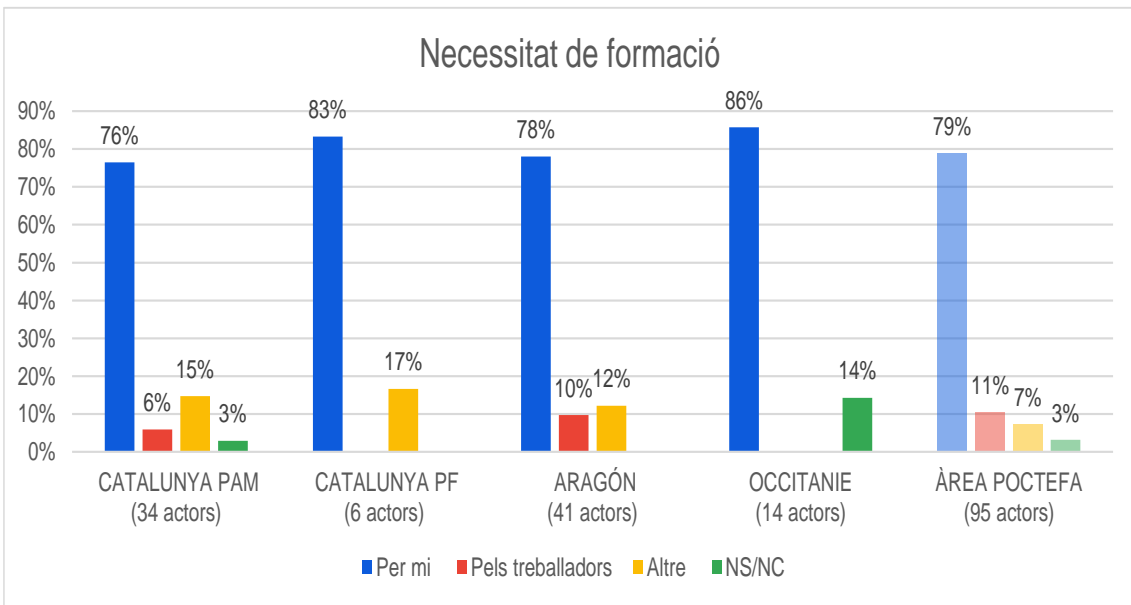
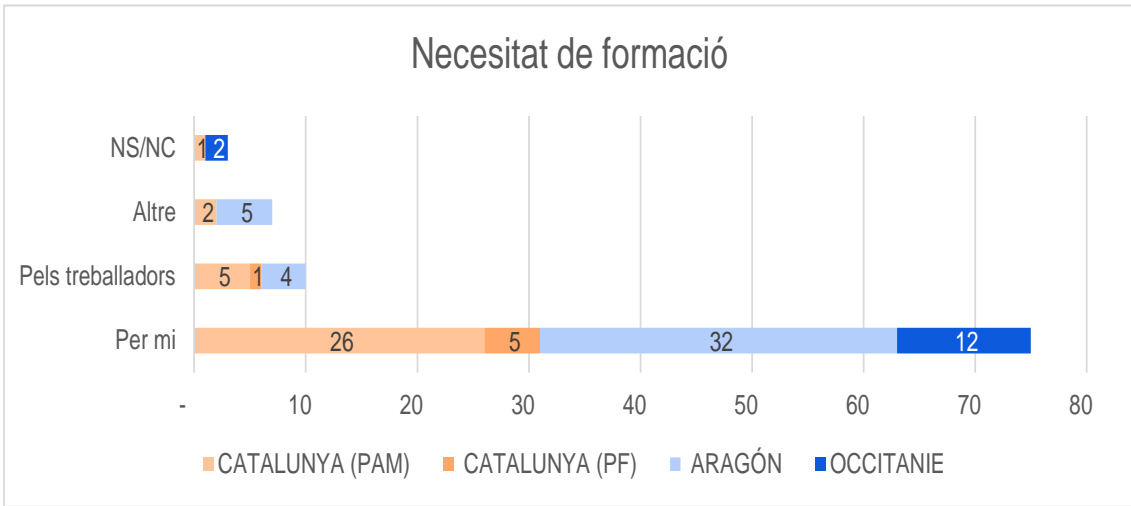

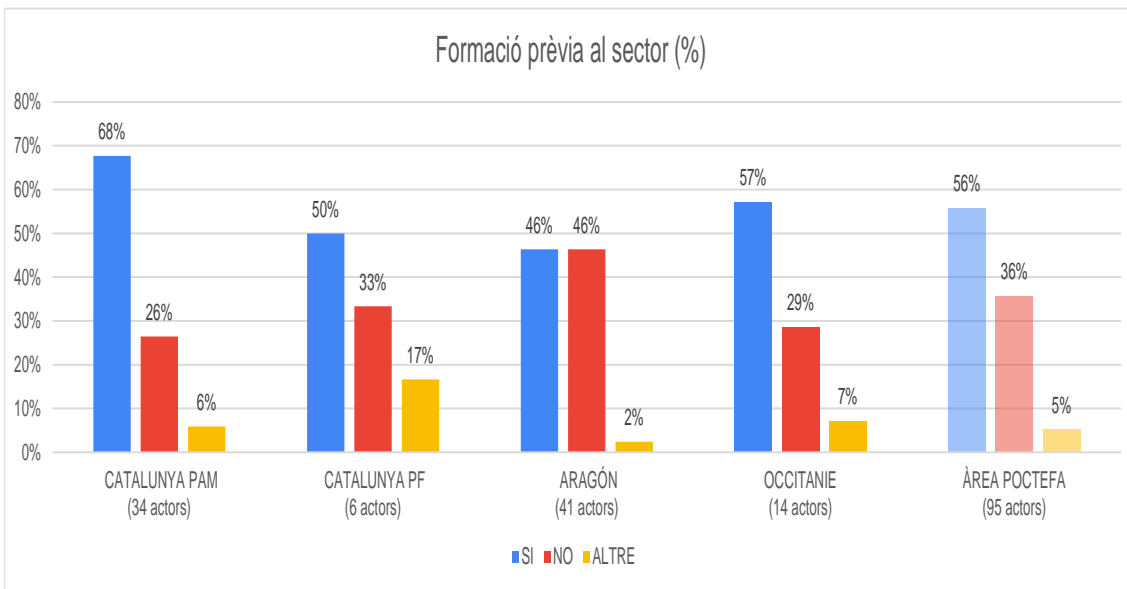
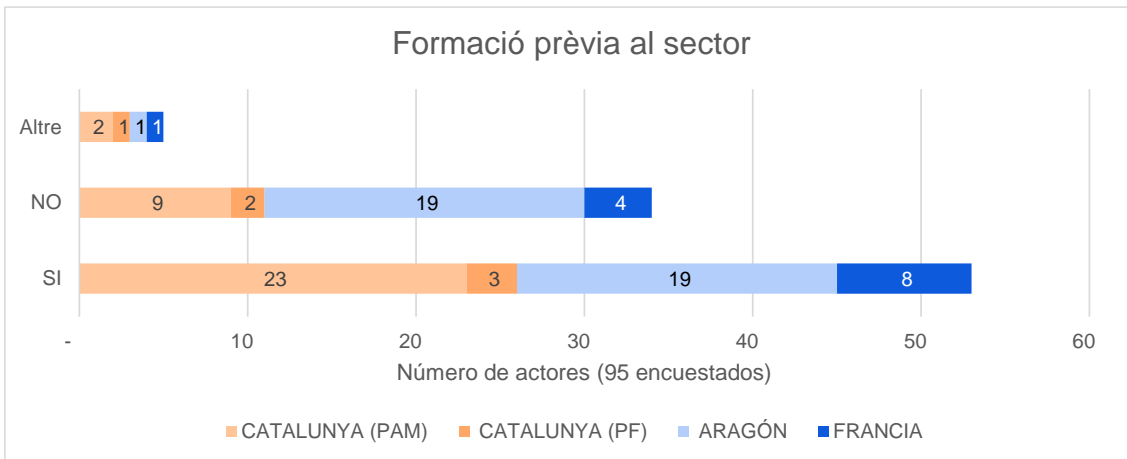

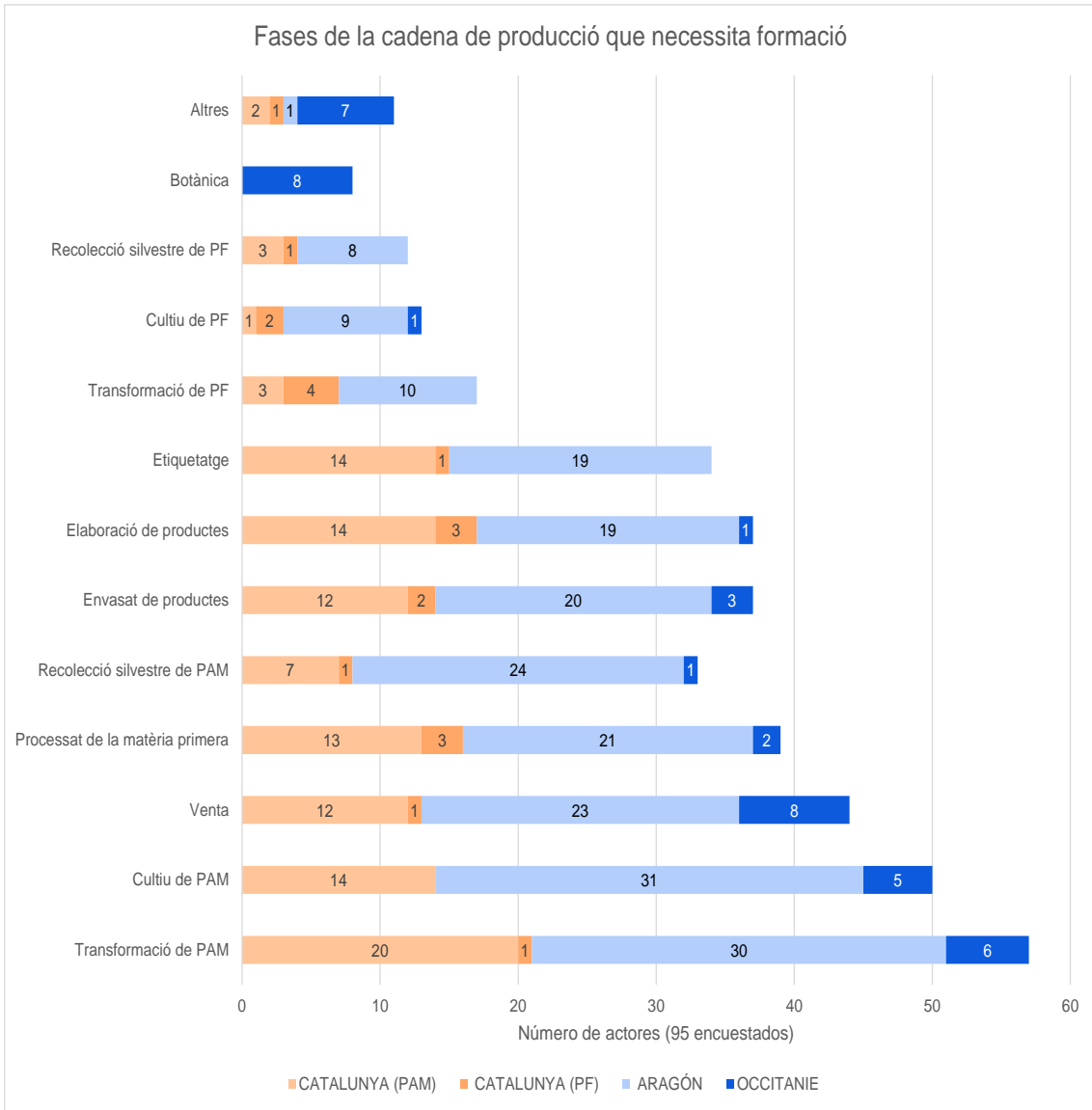
3.3.5. NECESSITATS DE CAPACITACIÓ

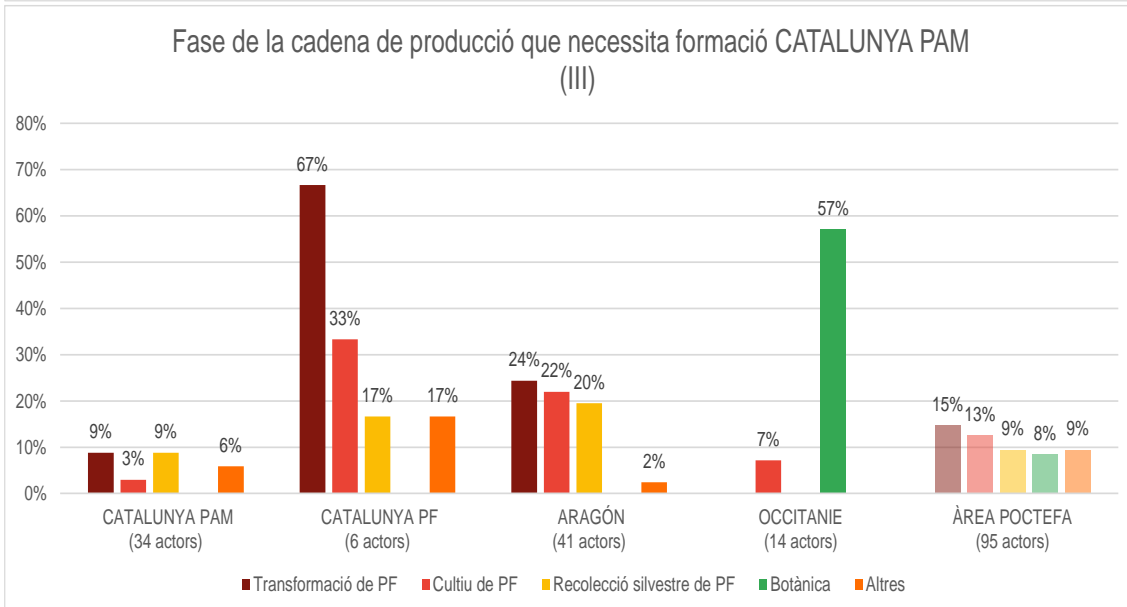
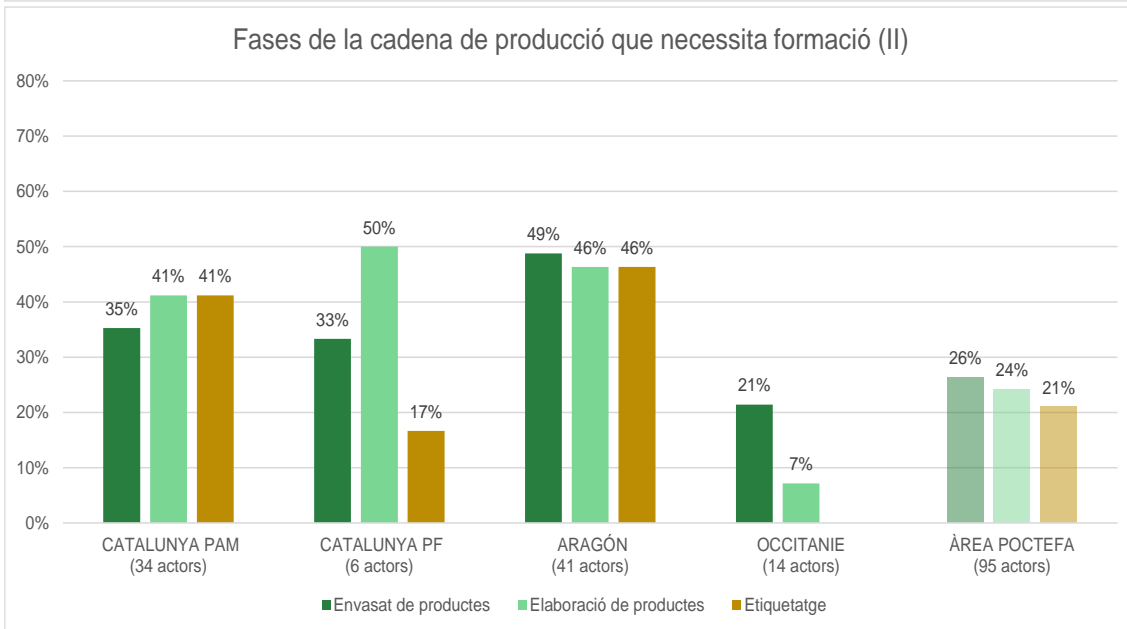
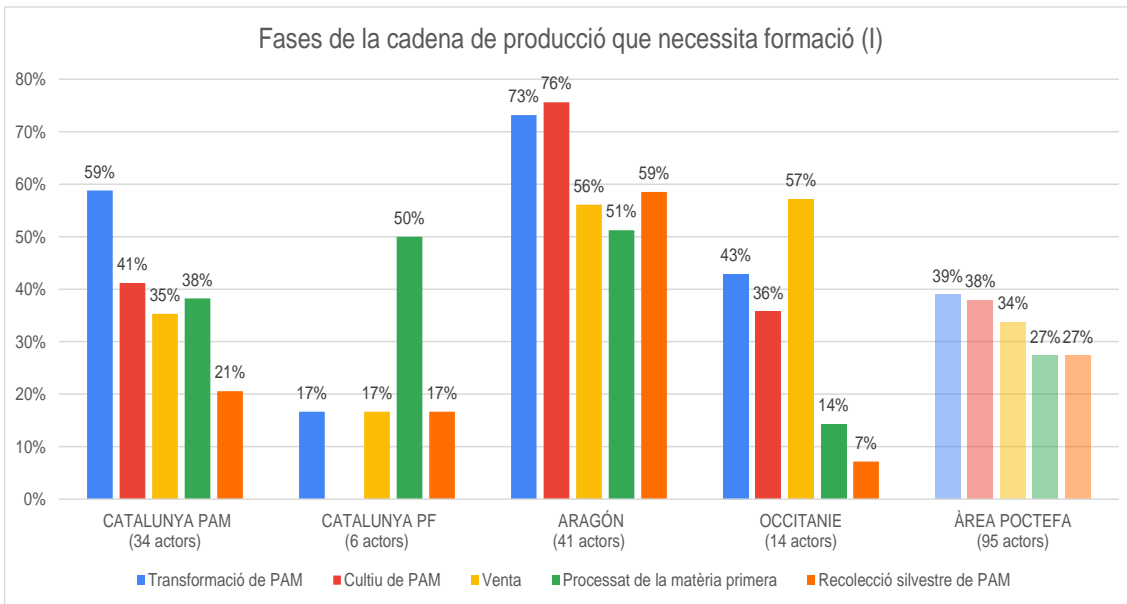
Las necessitats de capacitació que han expressat els enquestats són les següents:

- **Necessitat de formació:** en tots els territoris predomina el desig de realitzar formació per ells mateixos (entre 76 i 86%), mentre que el desig de formar treballadors és menor (segurament degut a que la gran majoria són autònoms i tenen pocs treballadors al seu càrrec).
- **Formació prèvia en el sector:** un 56% dels enquestats comenten tenir formació prèvia al sector, sobretot a Catalunya (68% dels productors de PAM) i a Occitània (57%), mentre que a Aragó és on tenen menor formació al respecte (sector PAM). En relació als productors de PF a Catalunya, la mitat dels enquestats al·leguen tenir formació al respecte (50%) o bé formacions similars (17%).
- **Fases de la cadena de producció que necessiten formació:**
  - En el caso de las **PAM**, les principals necessitats de capacitació són la *transformació* (39%) i el *cultiu* (38%), sobretot a Aragó (73 i 76% respectivament), així com la *venda* (34%), sobretot a Occitània (57%). A continuació, vindrien aspectes com el processat de matèria primera (27%), sobretot a Aragó (51%) i per als productors de PF a Catalunya (50%), i la recol·lecció silvestre (27%), sobretot a Aragó (59%). Altres temes a desenvolupar serien la elaboració (24%), envasat (26%) i etiquetat de productes (21%), amb major importància a Aragó i Catalunya, i menor a Occitània. En canvi a Occitània es va mostrar molt interès per aspectes relacionats amb la botànica.
  - En el cas dels **PF**, destaca la necessitat d'aprendre sobre *transformació* (mitjana del 15%), sobretot a Catalunya (67% dels productors de PF) i en menor mesura a Aragó (24%), amb gens interès a Occitània. El cultiu està en segon lloc, amb una mitjana del 13%, sobretot a Catalunya i Aragó, i menys a Occitània. Hi ha menys interès en al recol·lecció silvestre de PF (9%), en primer lloc, a Aragó, seguit de Catalunya, però sense interès a Occitània.
- **Àmbits en els que es necessita formació:**
  - L'àmbit en què hi ha més unanimitat per rebre formació és el de la *producció (cultiu, processat, transformació, elaboració)* amb una mitjana del 80% per tots els territoris. En segon lloc, hi ha els àmbits de *Ajudes i subvencions* (42%), *comercialització, màrqueting i atenció a l'usuari* (41%) i *legislació i normativa* (40%), encara que a Occitània l'interès per ajudes i subvencions és menor (14%) i per als productors de PAM a Catalunya, la legislació i normativa només arriba al 17%. També la gestió tecnicoeconòmica (fiscalitat, compte de resultats) té un interès remarcable, amb una mitjana del 33%, però una demanda desigual entre territoris: major a Aragó i productors de PAM a Catalunya (41 i 35% respectivament), 17% per als productors de PF a Catalunya i només un 7% a Occitània.
  - En un segon pla, hi ha interès per: tràmits, tipus d'empreses, cooperativisme i aspectes de formació personal (parlar en públic, gestió emocional (entre el 18 i 21%), mentre que el dret laboral té poc interès (5%).

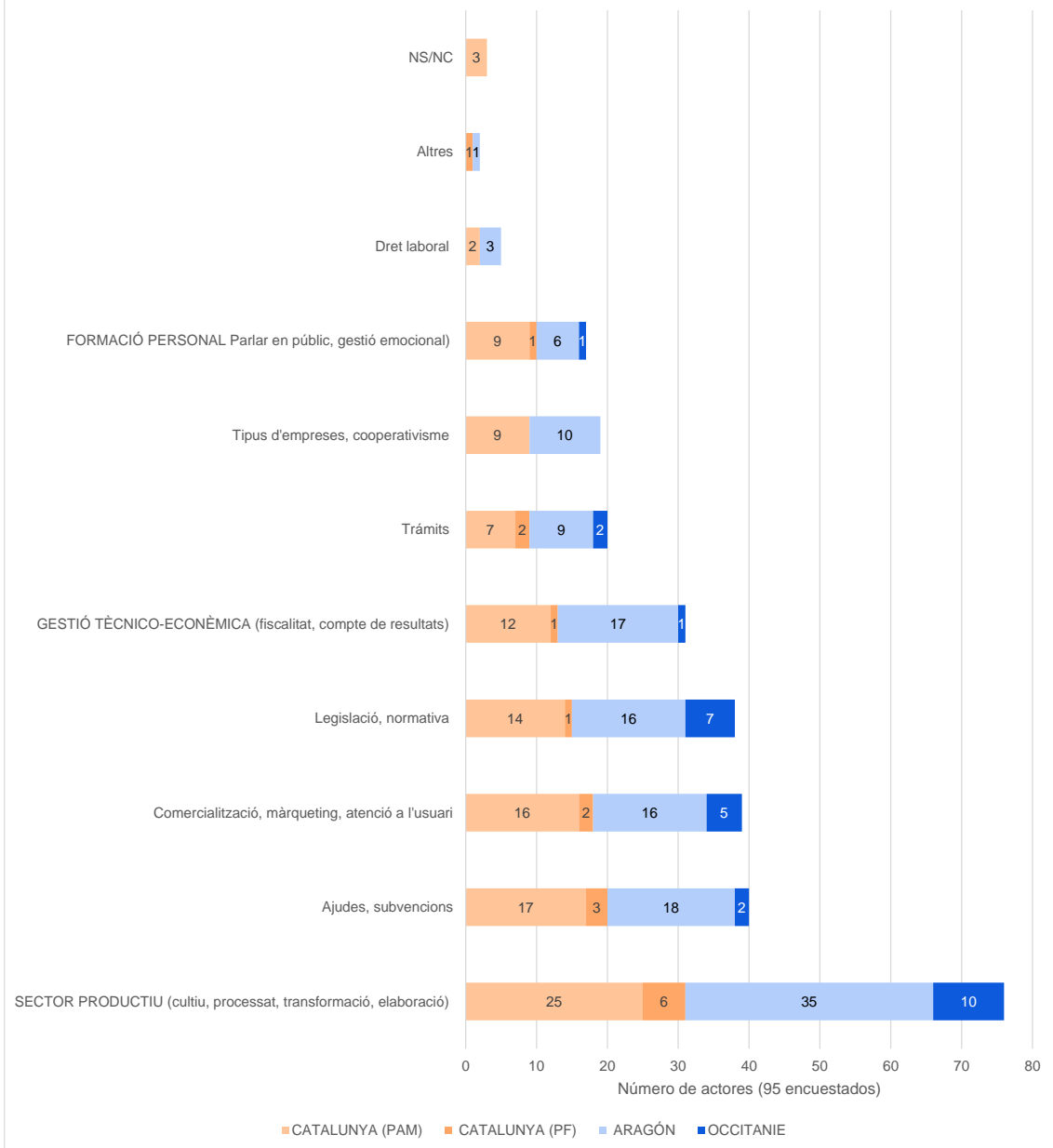

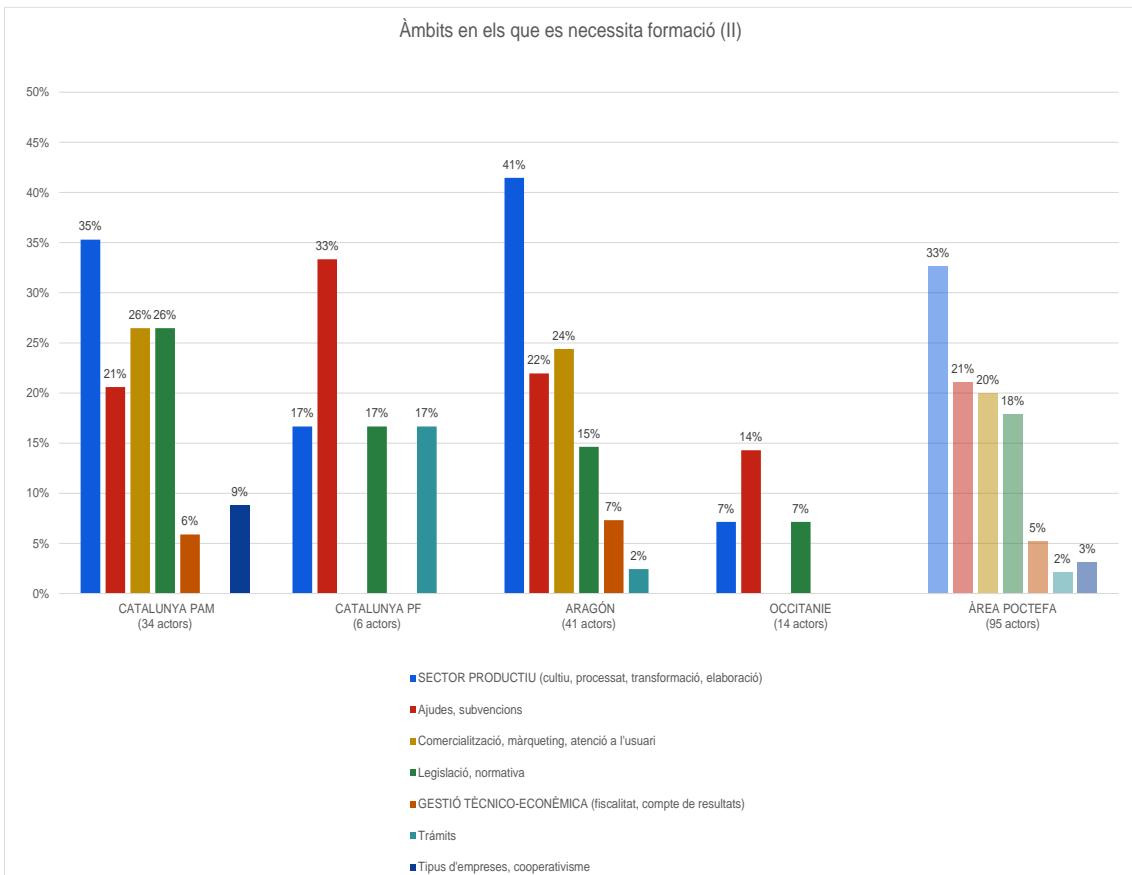
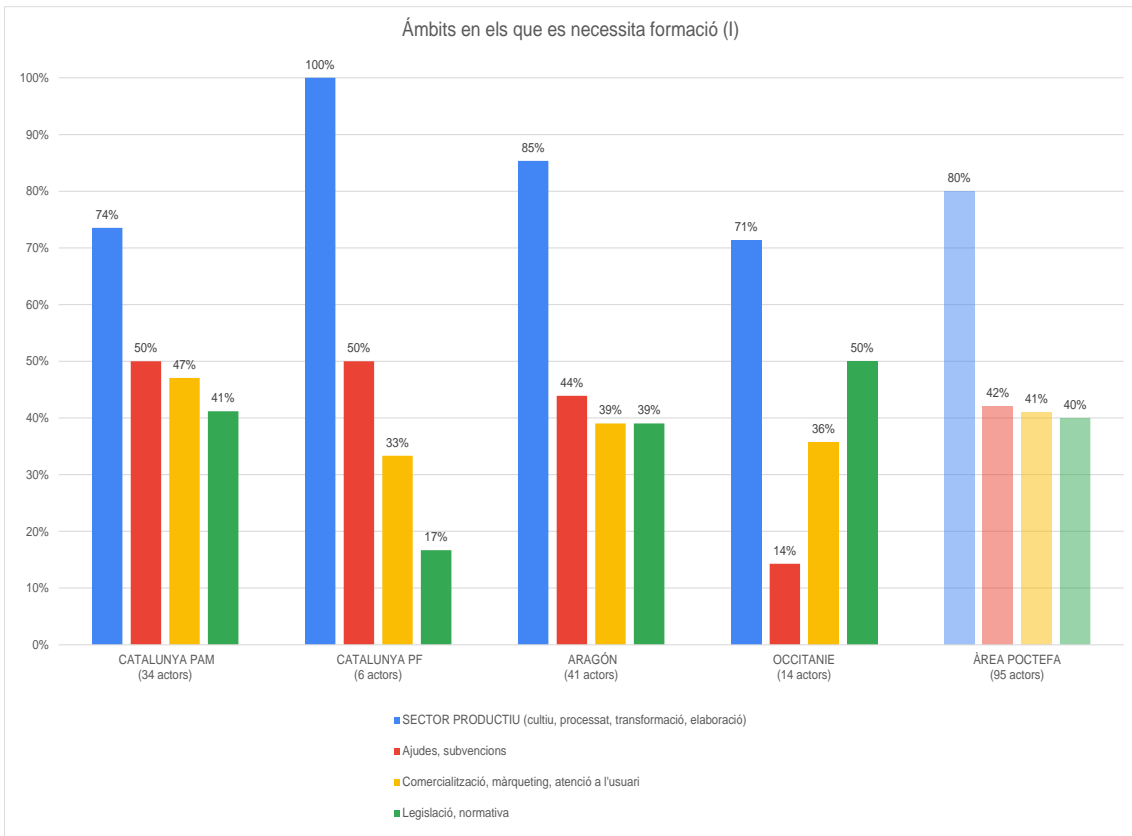

Àmbits en els que es necessita formació

I específicament:

- Aspectes a profunditzar en la elaboració d'aliments:

Productes	Regió POCTEFA	PRODUCCIÓ	ELABORACIÓ DE PRODUCTES	COMERCIALIZACIÓ i EMPRESA
Plantes aromàtiques i medicinals (PAM)	Aragó	<ul style="list-style-type: none"> • Cultiu (2). • Processat de transformació del producte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aspectes nutricionals. • Qualitat • Possibilitats de incorporació d'aquests compostos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comercialització (2). • Eficiència. • Normatives. • Tràmits i homologacions necessàries per vendre aquest tipus de productes. • Legislació
	Catalunya	<ul style="list-style-type: none"> • Eficiència de la producció. • Processat i post-collita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Formació general sobre el producte. Transformació final. • Dosificació científica de plantes medicinals. • Normativa de obradors. • Envasat, etiquetat i venda. 	<ul style="list-style-type: none"> • Millora de la gestió de la traçabilitat. • Aspectes legals (2) • Registres, altes. • Aconseguir clientes en canals gourmet i de restauració. • Internacionalització.
PAM i PF	Occitània		<ul style="list-style-type: none"> • Fabricació i conserves. 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislació •
Petits fruits (PF)	Catalunya		<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració de productes • Envasat • Normativa dels obradors 	<ul style="list-style-type: none"> • Aspectes legals

- Aspectes a aprofundir en la elaboració de cosmètics:

Productos	Regió POCTEFA	PRODUCCIÓ	ELABORACIÓN DE PRODUCTOS	COMERCIALIZACIÓN i EMPRESA
Plantes aromàtiques i medicinals (PAM)	Aragó	<ul style="list-style-type: none"> • Cultiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Processat de transformació del producte (2). • Elaboració. • Envasat, etiquetat. • Aplicació de normatives sanitàries. • Bones pràctiques. 	<ul style="list-style-type: none"> • Traçabilitat. • Legislació (2). • Canales. • Venda. • Tràmits i homologacions. • Comercialització • Qualitat (2).
	Cataluña	<ul style="list-style-type: none"> • Bones pràctiques de fabricació d'olis vegetals, essencials, extractes, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Formulació, part científica de les propietats (2). 	<ul style="list-style-type: none"> • Normativa (3) • Internacionalització.
PAM i PF	Occitània		<ul style="list-style-type: none"> • Protocol de transformació, fabricació de productes (p.ex. sabons) 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislació

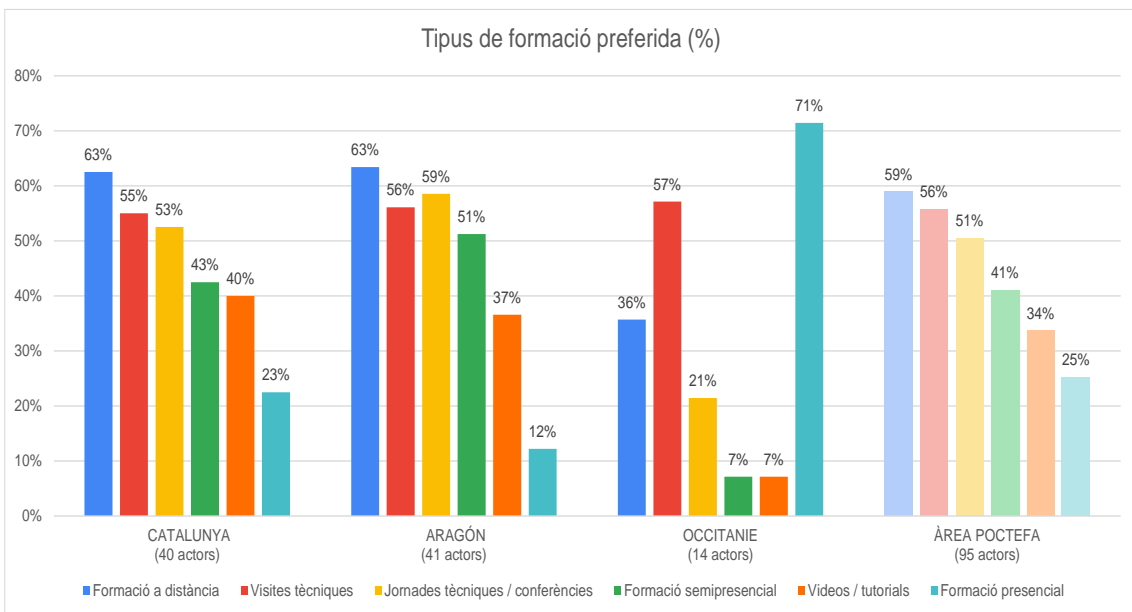
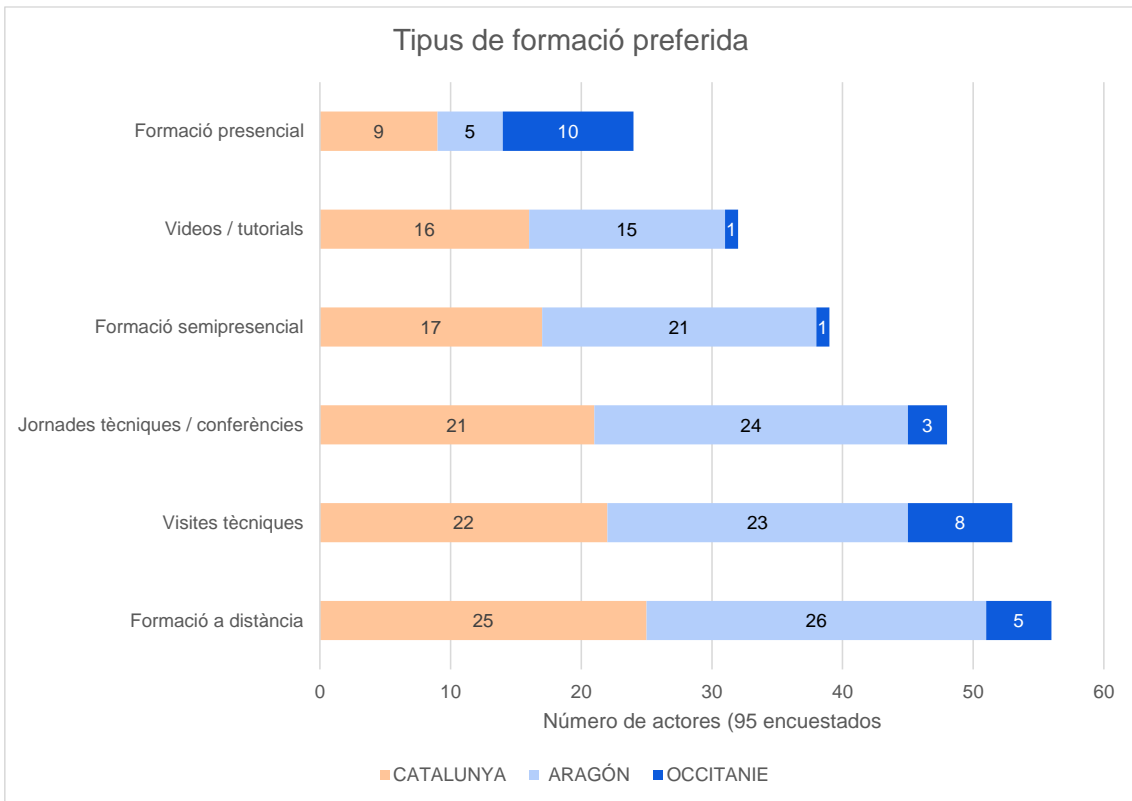
- Necessitat d'altres formacions

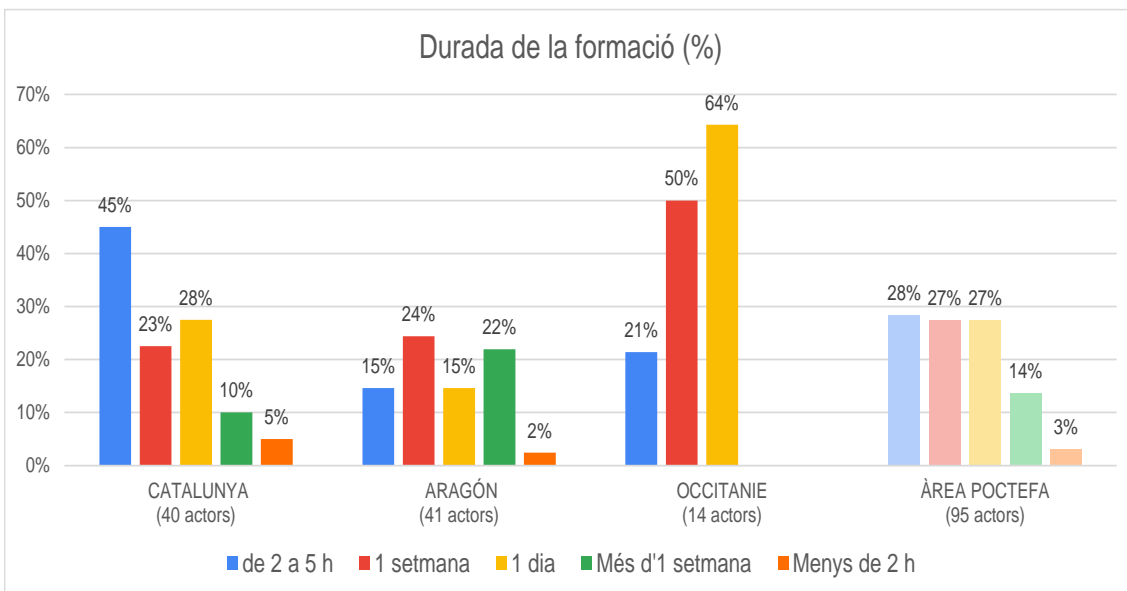
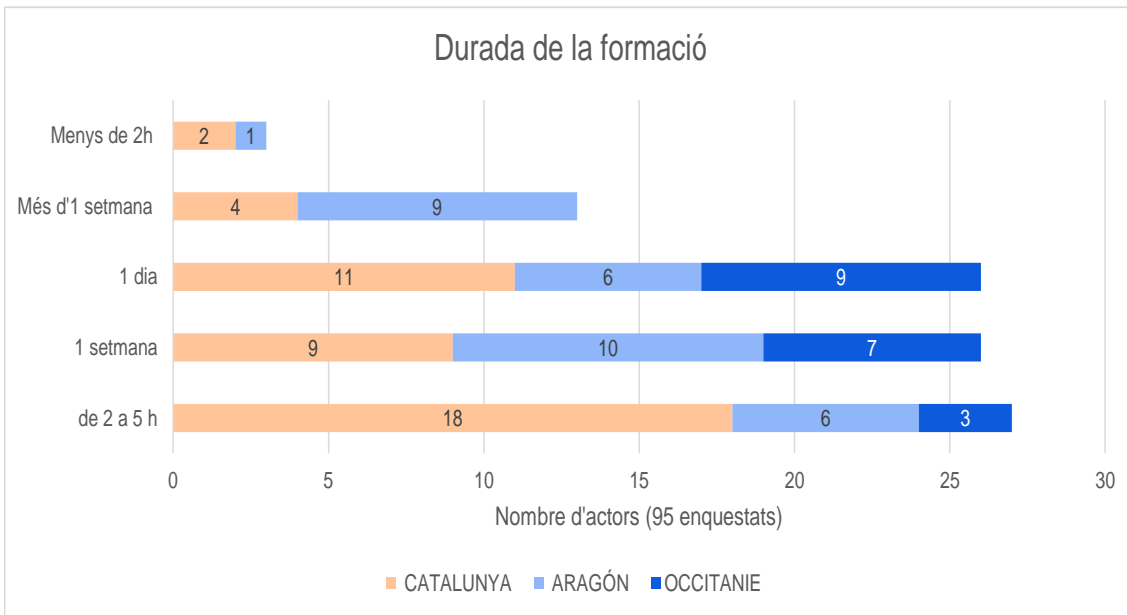
Productos	Regió POCTEFA	PRODUCCIÓ	ELABORACIÓN DE PRODUCTOS	COMERCIALIZACIÓN i EMPRESA
Plantes aromàtiques i medicinals (PAM)	Aragó	<ul style="list-style-type: none"> • Viver propi. • Permacultura. • Selecció d'espècies de cultiu per condicions edafoclimàtiques i rendiment. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicació en salut i nutrició animal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Acompanyament del projecte empresarial. • Anàlisi de casos d'èxit. • Comerç exterior.
	Cataluña	<ul style="list-style-type: none"> • Cultiu ecològic de PAM • Creació d'hàbitats segurs per la fauna. 		<ul style="list-style-type: none"> • Estudis de mercat. • Màrqueting específic en xarxes socials.
PAM i PF	Occitània	<ul style="list-style-type: none"> • Destil·lació. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fitoteràpia. 	

1.1.1 FORMAT DE LA FORMACIÓ

El formato de formació que els interessaria més fer als enquestats :

- **Tipus de formació professional:** la *formació a distància és la preferida a Catalunya i Aragó* (63% en ambdós casos), mentre que a Occitània només té una demanda del 36%; en canvi, a *Occitània es prefereix la formació presencial* (71%), mentre que és la menys demanada a Catalunya (23%) i Aragó (12%). En canvi, hi ha unanimitat en la realització de *visites tècniques* (56% de mitjana). Tornen a haver-hi discrepàncies en quan a *jornades tècniques/conferències* (51% de mitjana), *formació semipresencial* (41%) i *vídeos/tutorials* (34%), que són més valorats a Aragó i Catalunya, i poc valorats a Occitània.
- **Durada de la formació:** no hi ha unanimitat entre territoris. Mentre que a Occitània es prefereix que la formació duri *1 dia* (65%) o *1 setmana* (50%), a Catalunya s'aposta més per una durada d'entre *2 i 5 h* (45%), seguit a distància per la formació de *1 dia* (28%), i a Aragó no està del tot definit, amb una lleugera predisposició per la formació de *1 setmana* (24%) o de *més de 1 setmana* (22%). En general, però, comenten que la durada depèn del tipus de formació (poca durada si és presencial), o que el temps és secundari si la formació és de qualitat o específica.

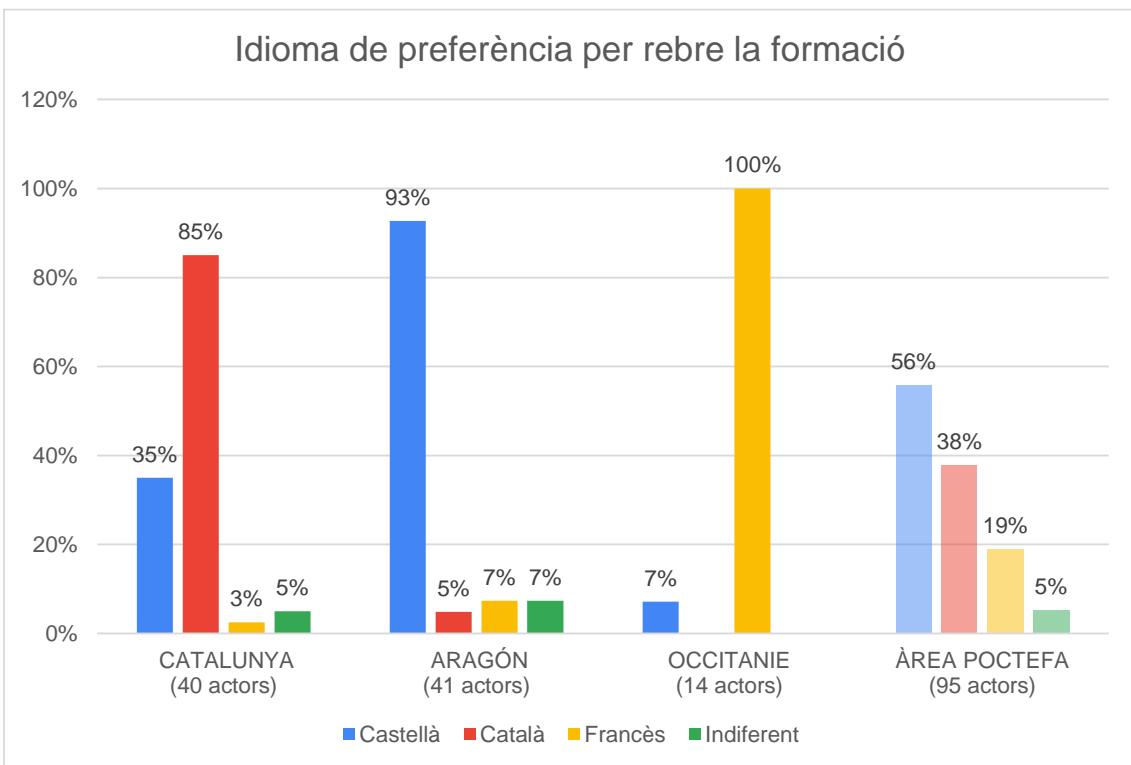
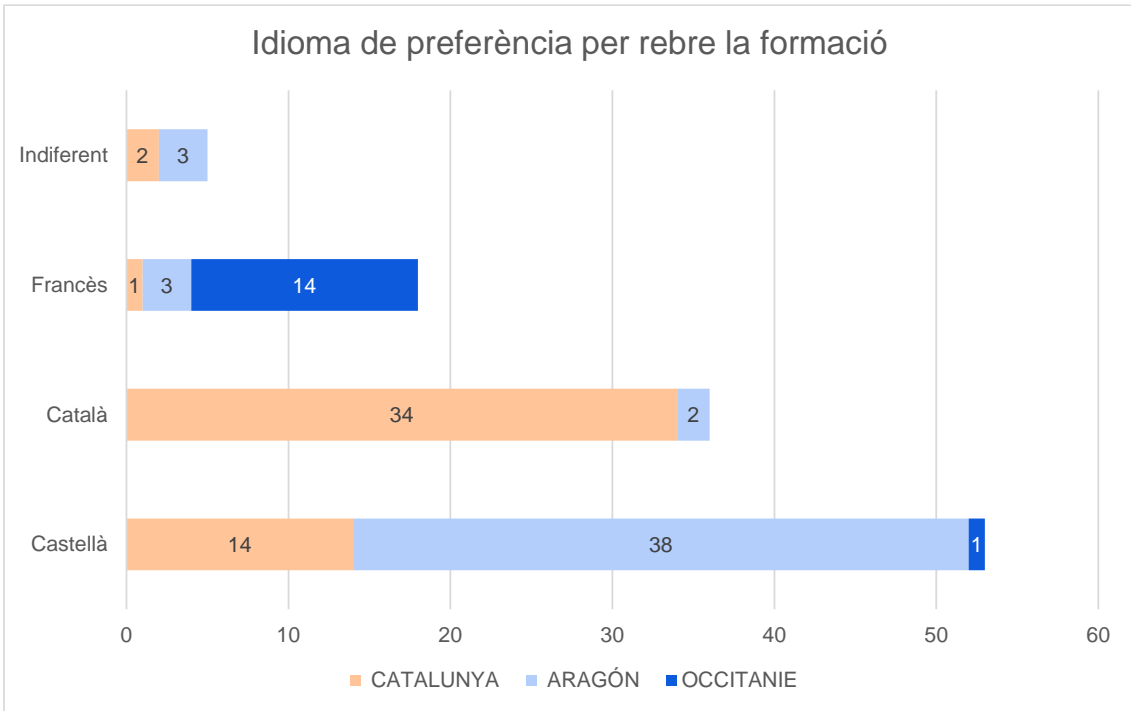

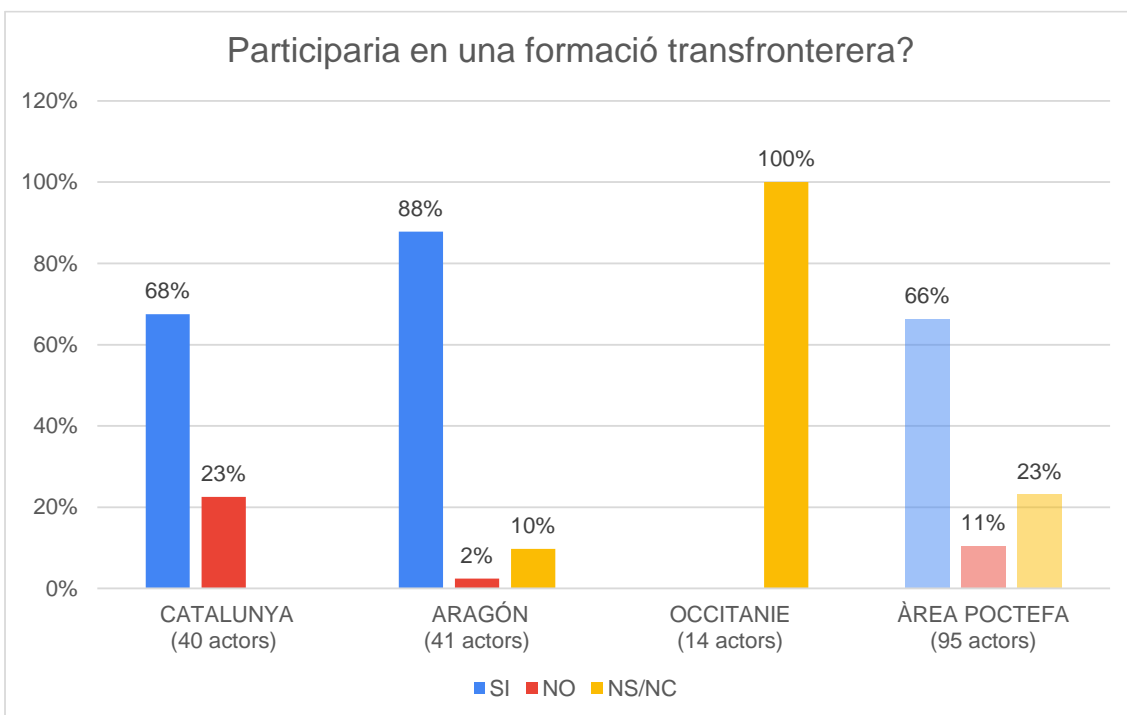
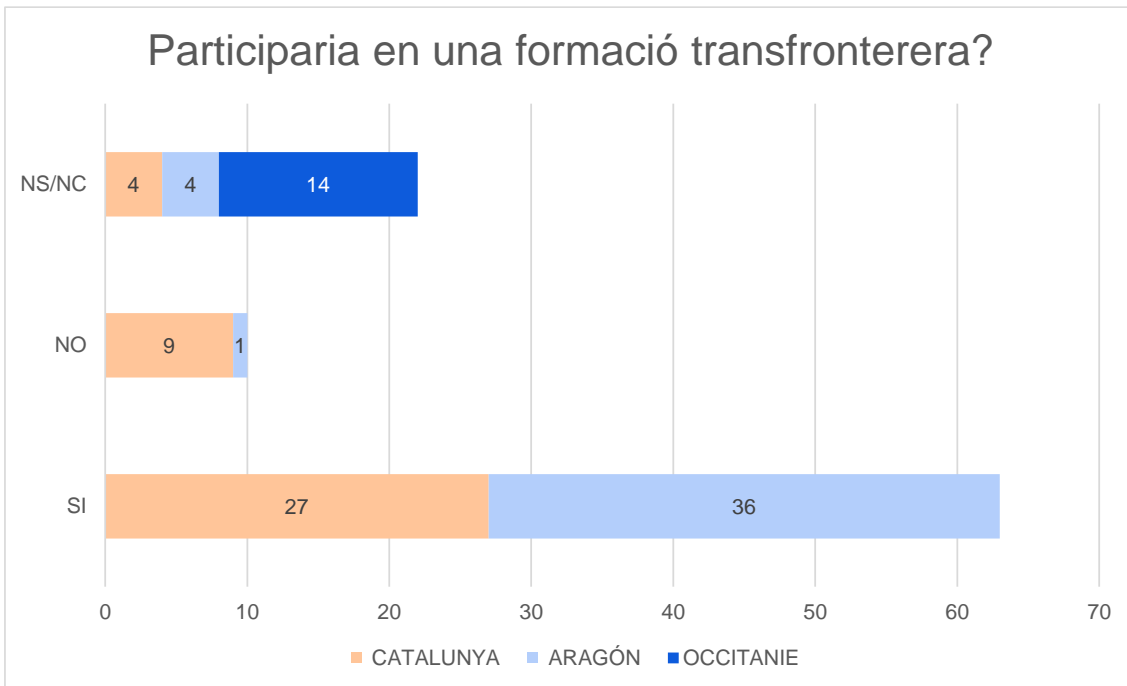
1.1.2 FORMACIÓ TRANSFRONTERERA

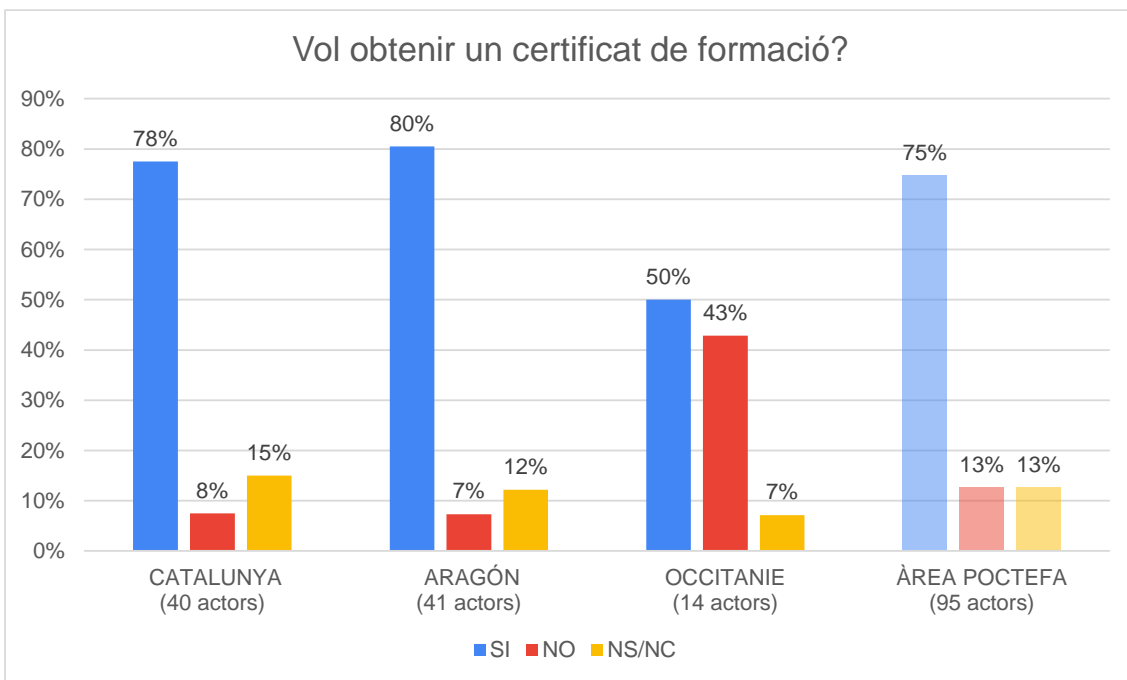
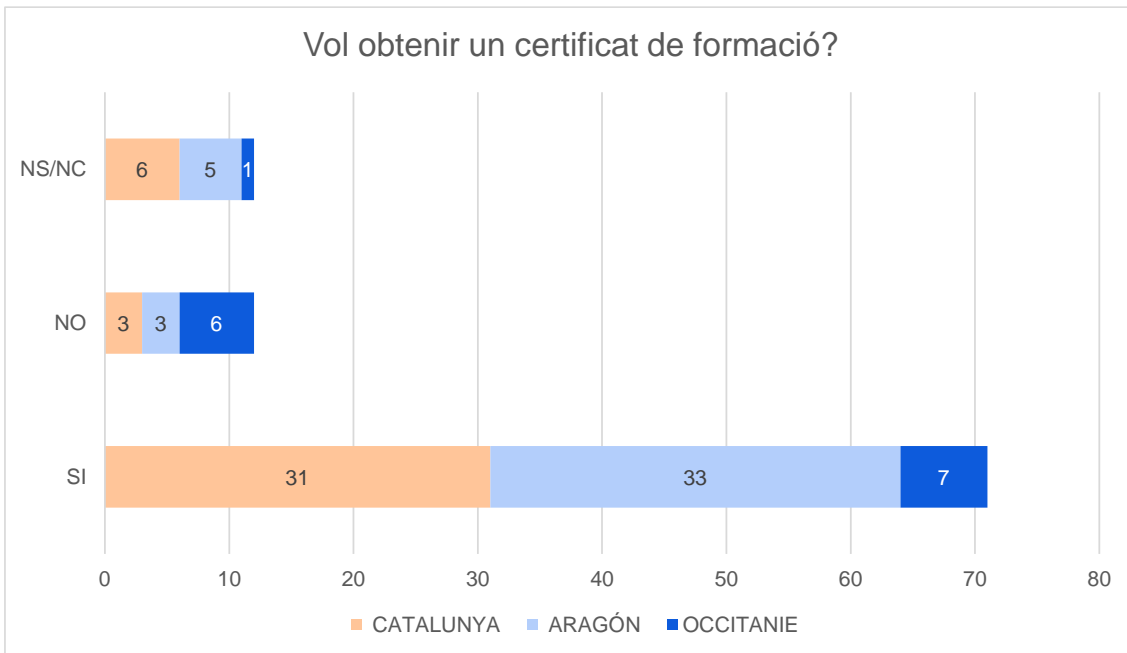
Respecte a la realització d'una formació transfronterera:

- **Idiomes preferits:** a cada territori prefereixen la seva llengua: castellà a Aragó (93%), català a Catalunya (85%) i francès a Occitània (100%). La llengua amb més demanda és l'espanyol (56% del total), ja que a Catalunya també té força demanda (35%).
- **Participació:** la majoria d'enquestats d'Aragó (83%) i Catalunya (75%) estarien interessats en participar en una formació transfronterera. A Occitània, no hi ha resultats perquè la pregunta estava mal formulada a l'enquesta.
- **Certificat:** la gran majoria dels enquestats a tots els territoris (75% de mitjana) desitgen obtenir un certificat per la formació, encara que a Occitània hi ha un 43% que no ho considera necessari.

4. CONCLUSIONS

En total es van identificar **536 actors** a les regions de Catalunya, Aragó i Occitània, treballant amb producció i elaboració de productes a base de plantes aromàtiques i medicinals (PAM) i petits fruits (PF), situades principalment a Catalunya (64%). D'aquestes principalment són empreses productores (64%) i elaboradores de productes (51%), encara que a Aragó també predominen empreses de serveis.

Finalment, es va **enviar l'enquesta de forma efectiva a 343 empreses**, principalment productors (100%) i elaboradors (80%), obtenint majoritàriament PAM (82%), només el 10% de PF i un 8% ambdós productes.

Es van rebre **95 respostes** (28% del total d'empreses), principalment d'Aragó (41) i Catalunya (40) i en menor quantitat d'Occitània (14).

Els principals resultats han estat els següents:

Característiques dels actors enquestats:

- El gènere està equilibrat entre masculí i femení, predominant els homes a Aragó i Catalunya, i les dones a Occitània.
- Majoritàriament treballen com *autònoms* (59%) i *son gerents* (60%).
- Una mica més de la meitat dels enquestats tenen treballadors al seu càrrec.

Característiques de les empreses dels actors:

- Treballen majoritàriament amb PAM (69%)
- La principal ocupació és la *producció* (86%), seguit de la transformació (51%) i de l'elaboració de productes (47%).
- Per a PAM, a Catalunya és principalment un negoci principal i a Aragó una activitat secundària (sense dades per Occitània).

Producció realitzada:

- La gran majoria dels actors es dediquen al cultiu (67%), mentre que la recol·lecció silvestre (27%) té una importància menor (a excepció d'Occitània).
- Les principals matèries primeres obtingudes són *herba seca per PAM* (47%) i *matèria fresca* (43%), ja sigui de PAM o PF. A Aragó i Occitània també tenen força importància els olis *essencials i hidrolats*.

Venda realitzada:

- En el cas de les PAM, els principals productes comercialitzats són matèries primeres com planta seca (36%), herba fresca (21%), planta viva o olis essencials (ambdós el 20%), o elaborats simples com infusions (23%) i condiments (22%).
- En el cas dels PF, predomina la venda de fruita fresca i melmelades.
- La gran majoria realitzen *venda directa* (44% en el conjunt dels territoris), sobretot els productors de PF a Catalunya i a Occitània.
- La gran majoria dels actors tenen *certificació ecològica* (43%), destacant Occitània.

Necessitats de capacitat:

- La gran majoria volen formar-se ells mateixos (79%).
- Més de la meitat ja disposen de formació prèvia en el sector (56%).
- En el cas de las **PAM**, les principals necessitats de capacitat són la *transformació* (39%) i *el cultiu* (38%), sobretot a Aragó, així com la *venda* (34%), sobretot a Occitània.
- En el cas dels **PF**, destaca la necessitat d'aprendre sobre *transformació* (15%), sobre tot a Catalunya.
- L'àmbit en el que hi ha més unanimitat per a rebre formació és el de la *producció (cultiu, processat, transformació, elaboració)* (80%). A distància hi ha els àmbits d'*Ajudes i subvencions* (42%), *comercialització, màrqueting i atenció a l'usuari* (41%) i *legislació i normativa* (40%), amb interès desigual entre territoris.

Formats de la formació:

- La *formació a distància* és la preferida a Catalunya i Aragó (63% en ambdós casos), mentre que a Occitània es prefereix la *formació presencial* (71%).
- No hi ha unanimitat respecte a la durada de la formació: a Occitània es prefereix que la formació duri *1 dia* (65%) o *1 setmana* (50%), a Catalunya s'aposta més per una durada d'entre *2 i 5 h* (45%), i a Aragó hi ha una lleugera predisposició per la formació de *1 setmana* (24%) o de *més de 1 setmana* (22%). Comenten que la durada depèn del tipus de formació.

Formació transfronterera

- A cada territori prefereixen realitzar la formació en la seva pròpia llengua .
- La gran majoria d'enquestats estarien disposats i interessats en participar en una formació transfronterera.
- Exceptuant Occitània, la resta de territoris valorarien tenir un certificat (75%).

5. RECOMANACIONS

Els cursos per a la capacitat de la **Producció i transformació de Plantes Aromàtiques i Medicinals (PAM)** s'haurien d'enfocar a petites i mitjanes empreses i explotacions que produeixen i elaboren productes per al consumidor final (**alimentaris i cosmètics**), desenvolupant aspectes de:

- Cultiu i recol·lecció silvestre (incloent producció agroecològica i aspectes mediambientals).
- Transformació (assecatge, destil·lació, extracció).
- Manufactura (elaboració, envasat i etiquetat de productes, normativa, formulació).

En el cas de la **Producció i transformació de petits fruits**, encara que no hi ha molts productors, si que existeix la necessitat de proveir formació ja que és inexistent. Cal que inclogui els següents aspectes:

- Cultiu.
- Transformació (refrigeració, congelació, deshidratació).

Ambdós tipus de producció han de tenir també aspectes formatius sobre **comercialització i empresa**:

- Comercialització (estudis de mercat, venda, màrqueting, xarxes socials, atenció al usuari, legislació i normativa).
- Gestió d'empresa (ajudes i subvencions, fiscalitat i comptes de resultats).

El format que més s'adaptaria per un curs transfronterer hauria de ser **la formació a distància**, complementada amb visites tècniques o jornades temàtiques .